

Domoljub

V Ljubljani, 29. aprila 1936

Leto 49 • Štev. 18

„Prosimo za podporo“

Profiljudski režimi zadnjih let so se do bro zavedali, da v ljudstvu nimajo zaslonbe. Čutili so, da se ljudstvo po nekem notranjem nagonu vedno bolj oddaljuje od veljakov, ki so se mu vsiljevali za »narodne voditelje« in gospodarje. Režimovci pa so se kljub tej zavesti hoteli vzdržati na oblasti za vsako ceno. Svoje načelne nasprotnike, ki so vedeli, da jih ne bodo uklonili, so preganjali, zapirali, kaznovali z denarnimi kaznimi, pretepali, metali na cesto itd., hoteč nad nje razliti svojo onemoglo jezo. Politične omahljivce pa, o katerih vemo, da v politiki nikdar ne drže ravne črte, so hoteli pridobiti za svojo vratolomno politiko z različnimi drobtinčami v obliki podpor, ki so jih sem in tja vrgli mednje s svoje bogate obložene mize.

Delitev takih podpor je nekaj nezdravega. Bivši režimi so bili z njimi posebno radodarni zlasti taktar, kadar je bilo treba ljudi loviti za »volitve«. Takrat so vrgli sem tisočak, tja tisočak, podprli z nekaj stolaki gasilce in Sokole, pričeli nižati ta ali oni klanec in ravnati ovinek, začeli celo graditi kako cesto in zabijati kolčice za nove vodovode. Po volitvah je pa vse zopet utihnilo. In glejte: nekaj kalinov so vedno ujeli, še več: ko so limanice pri drugih volitvah zopet nastavili, so šli isti kalini zopet na lim. Tako lahko trdimo, da znaten del tistih redkih, ki so hodili volit bivše nasilnike, s svojimi glasovi ni izražal kakega soglasja z njihovo politiko, ampak je bila njihova volilna udeležba zgolj kupčijska zadeva. Zato so pa tudi ljudje, ki so na tako nezdrav način kupčevali z ljudskimi glasovi, tako žalostno propadli. Ravno tisti ljudje, ki so si jih skrajja lahko kupili, so jim pozneje prvi obrnili hrbet in šli k drugim strankam iskat novih ugodnosti, sklepat nove politične kupčije.

Razumljivo je, da na ljudi, ki svoje prepričanje krojijo z ozirom na prejeto podporo, nihče nič dati ne more. Pač pa imajo take podpore žalostno lastnost, da razkrajajo politično moralo med ljudstvom. Zato vedno bolj izginja iz naših vrst prepričanje, da morajo tudi politične stranke voditi idejno borbo in vedno več imamo pristašev drobtinčarske politike, ki stoji na stališču, da smemo dati svoje glasove tistemu, ki nam trenutno more največ nuditi, brez ozira na to, če smo s tem okrepili svojega najhujšega nasprotnika, ki nas hoče gospodarsko, versko in narodno uničiti.

Pehanje za podporami tudi danes ni ponehalo. Pojdite na tajništvo strank, na banovino, na magistrato — povsod stoji dan za dnem dolge vrste posameznikov in celih deputacij, ki prosijo in zahtevajo podpor za vse mogoče potrebe. Naj nihče ne misli, da smo

komu nevoščljivi ali pa da ljudje podpor niso potrebni. Ne, ampak nevarnost je v tem, da bo podporo dobil tisti, ki je bolj prefrigani ali pa bolj nasilni, ne pa tisti, ki je bolj potreben.

Politika je v veliki meri stvar zaupanja. Če hočemo današnji vladi in njenim oblastem dati oporo, ji moramo zaupati. Zaupajmo jim tudi v tem, da bodo denar, ki je po proračunu določen za kakršnekoli podpore, pora-

Po bogati Sloveniji

Bajka o bogati Sloveniji je stara toliko kot Jugoslavija. Vero v to bajko so vedno znova poživiljali sinovi slovenskih mater, ki so podpirali čez drn in stru bivše centralistične režime in nasilne vlade, katerih glavna naloga je bila vedno: iztisniti čim več gospodarskih ugodnosti iz naših krajev za svojo korist. In tako so leto za letom šle iz Slovenije stotine in stotine milijonov našega denarja, malo pa se jih je vračalo nazaj. Če smo v enem letu plačali ukazanih sto milijonov, nam je bilo drugo leto ukazanih sto in dvajset, in ko smo odrajtali tudi te, je bilo treba naslednje leto plačati sto in pedeset. In to rušenje slovenske gospodarske moči je z vsemi silami podpiral slovenski liberalizem, ki je vsak poskus gospodarske okrepitve Slovenije razkričal v jugoslovanski javnosti kot slovenski separatizem, ki je sovražen nacionalnemu edinstvu in ga je treba z vsemi sredstvi preganjati.

Menda je bajka o bogati Sloveniji prišla na ušesa tudi nemaničem vse naše države. Iz vseh krajev se namreč zbirajo neznanke vrste brezposelnih, beračev in pohabljenecv v našo deželo in jo dobesečno preplavljajo. Mi imamo že svojih revežev več kot dovolj. Sedaj pa še ta dodatek iz južnih krajev. Po dva in dva hodijo od vasi do vasi, od hiše do hiše in si kar kljuko podajajo. Mladi in zdravi so videti. Beračijo raje kot delajo. Znajo biti tudi nasilni. Na kmetih ženske ne upajo biti več same doma. Na ostro besedo ti zagroze s požigom. Ljudje s strahom vprašujejo, kam te razmere vodijo.

Zgodba o revščini, siromaštvu! Tako je stara, kakor človeški rod. Dobro delo stori, kdor revežu pomaga. Bog mu ga bo bogato poplačal! Ko bi le človek vedel, ali res podpira potrebnega, ne pa delomržeža ali celo zločince... Tri vrste ljudi lahko razločujemo danes, ki se pehajo za miloščino dobrosrčnih ljudi: Prvi so pohabljeni, stari prosjaki, občinski reveži, onemogli ljudje, ki jih je usoda prignala do beraške palice. Tem po-

bile v resnici v ta namen in to po gotoven načrtu, ki bo prinesel mnogo več koristi za javnost kot pa breznačrtno deljenje raznih drobtin sem in tja.

Naše načelo je, da naj oblasti podpor ne dele v drugi obliki, kakor s tem, da nudijo ljudem možnost zaslужka pri javnih delih. Javna dela naj se pa začno predvsem v go spodarsko najbolj šibkih in pomoči potrebnih pokrajinah. Tu ne sme odločati pritiskanje deputacij v Ljubljani, ampak dejanska potreba. Saj vemo, da tisti, ki najbolj kriče, navadno niso največji reveži.

magajmo, kolikor moremo! Ti nudijo preobširno polje krščanski dobrotelosti. Drug so brezposelni. Zdravi so, krepke roke imajo delati bi radi, a dela ne dobe. Zato prosjačijo. Prosjačenje jih telesno in duševno ubija. Tem je dolžna predvsem pomagati naša oblast in naš kapital. Začeti bo vendar enkrat treba v javni deli, kakor to delajo druge države in tisoče brezposelnih rok bo zopet zagibalo in zaslužilo skorjo kruha. V tretjo vrsto pa spada delomržeži. Nastopajo kot brezposelni, toda dela se branijo kot vrag križa. Ti so najhujša nadloga naše dežele, ki se veča iz dneva v dan. To so ljudje, ki ne zaslužijo podpore, ampak so potrebni vzgoje. Zanje bi bilo treba uvesti prisilno delo in stalno nadzorstvo. In to ni naloga ljudstva, ampak naloga oblasti. Neizmerno dobro delo bo storil tisti, ki bo znal naše podožele rešiti velike poplave brezposelnih in delomržežev.

Zdi se nam, da oblasti, ki so v to poklicane, nekako oklevajo, ali bi se naj lotile tega vprašanja ali ne. Menda se nekateri boje za mere ali kaj. Napačno! Za hude gnojno rane je edino zdravilo operacija, pa čeprav boli. In gori opisane razmere so huda naša rana.

Stojmo trdno!

Zakaj vam pišem tu-le v »Domoljub« tale pisma?

Prav zagvižno ne samo zavoljo tega, da bi se vam lepega delal, da bi se opravičil in opral, ker sem enkrat tudi z liberalci in kmetijci iskal zveze in sporazuma. Kakor me pri vsem govorjenju, pisanju in letanju vodi edino le ljubezen do našega ljudstva, tako so me tudi pri tistem koraku vodili le taki nagibi. Oh, zakaj se toliko mizimo in črtimo, sovražimo in preganjamo sinovi istega naroda, otroci iste matere Cerkve?! Kaj imamo od tega? Kaj je tega treba, da sosed grdo gleda soseda? Ko mu ni storil nič žalega, ampak samo zavoljo te nesrečne politike! Ne le grdo

RAZGLED PO SVETU

Abesinsko-italijanska vojna

ga gleda, ampak mu šeli širokovati, ga celo
svaja, muša sodišču, vlega v verige in ga
spreganja s jabo! Kdo ima od tega kaj dobička?
Ne svetujemo, pa tudi ne ovaduh! Same brodi
se nam smeje: ni vsi imamo pa od tega le
teško življenje in nič drugega. Ljubosno živ-
ljenje učari in oslepi, sovražne ga nestrup in
zagreni. Odpustimo si, poskušamo, kar je bilo,
podajmo si roke, in če res bomo narodu,
ljudstvu dobera, storimo to s združenimi močmi
in bomo veliko več dosegli! ... Zdrava pamet
in pošteno srce nam tako veleata.

Toda tak glas k spravi in sporazumu je
glas — vpljovega v polkavi. O kakšni spravi in
sporazumu na oni strani nadejo nič slišati.
Pač bi se hoteli, ko bi nas mogli pobasati v
svojo malbo. To se pa seveda ne damo! Se
ne zmenimo in se ne bomo dali — pa magari
če je večna vojska med nami. Obhajujemo to
hratsko vojsko, a če jo na vsak način hočejo,
se je ne bomo nestrčili.

»V katerokoli hišo pridete« — beremo na
praznik sv. Marka v evangeliju — »recite
najprej: »Mir bodi tej hiši!« In če bo tam sin
mora, bo vaš mir počival na njem; če pa ne,
se povrne k vam.« Tako mora duhovnik mir
priporočati, spravo ponujati, za mir delati —
če je mogoč. Če ne, mora pa tudi poveljevati
v svetem boju za resnico in pravico, za častno
in dušno blaginjo ljudstva. Zato, ker se je
posudeci mir vrnil k meni nazaj, se obračam
zdaj na vse tiste, ki ste bili dodaj zvesti in
dosledni v krščanskem duhu in ste kljubovali
vsem vablom in navalom od nasprotni strani
— vsem tem klišem: Stojte trdno! Če se z
nasprotniki nikakor ne moremo pobotati, po-
tem se pa mi toliko bolj trdno sklenimo, sku-
paj držimo, se skupaj borimo! Za čast in po-
štenje, za red in mir, za resnico in pravico,
za Cerkev in Boga! Skupaj držimo posebno
zaradi tega, da bomo pripravljani za prihod-
nje viharje, ki utegnejo še nad nas priti! —
Ravnokar smo prestali en tak vihar, pa na-
sprotniki ne mirujejo; še bodo poskušali, da
na nas navalijo in svoje sovražstvo nad nami
izlijejo. Od ene strani nam še vedno proti
bežati poganski nacionalizem, od druge pa
divji brezbojni komunistem. Oba ta dva iz-
rodka si bočemo še natančneje ogledati. Na
oba moramo biti pripravljani, da jima klju-
bujemo in ju odbijemo!

Vsi verni sloji slovenskega naroda mo-
rajo v tej borbi krepko stati in skupaj dr-
žati! Prav posebno pa nam še gre za našega
kmeta. Kmet je pri nas, kakor v vsaki državi,
najmočnejši stebel reda in poštenja, pameti
in pravice, vere in npravosti. Kmečka hiša je
najvarnejše zavetje vernega, rednega in do-
stojnega življenja. Po mestih in industriji je
vse spačeno in spačedrano. — Ne, tudi tam
in po vsah stanovih je dokaj dobrih ljudi, ki
jih moramo biti veseli; a kolikšno nevere, ne-
rednosti in razbremenosti! Poglejte le ljudi, ki
oš nedejnih pritrjujejo na delelo, se razle-
kajo po gorah, ali kopljejo v vodah! Za olik-
kane se bočejo šteti, pa so vam pravi divjaki.
Nepol in več kot nepol nagi letajo okoli, ko-
majo drevesje, teptajo travnike, pišejo po ce-
kvenih stenah, razsajajo po vlakih. Tudi na
kmetih niso sami svetniki. Vendar pa je na
splošno kmečki stan vendar najbolj pošten,
najbolj veren, najbolj nepokvarjen. Saj je v
najmočnejši zvezi s naravo, narava pa je po-
stojna, nepokvarjena, nedolžna, kakor je pri-
bilo v božje roke. — Zato je kmet pri nas in
drugod res naš kmečkiji stebel naroda, države

Na severu ob jezeru Tana Italijansko na-
predovanje ni prenelo. Italijani se pač bo-
jijo preselečenj in zato utrjujejo zavzeto
osamlje in delajo ceste, ki so jim nujne za
prevoz živida in streliva. Sprednje oddelke
presek bujejo na hribovitem ozemlju z vsem
potrebnim tudi potom letal, ki Italijanom do-
važajo na lise mesta tako hrano kakor stre-
livo. Ob jezeru Tana ni prišlo še dni med
Abesinci in Italijani do nobenih večjih spo-
padov in so Italijani zopet zmagovalno in
brez boja zavzeli Bahar-Dar, najbolj južno
točko ob prej navedenem jezeru.

Po zavzetju Desija, o čemer smo že zad-
njič poročali, so Italijanske čete nadaljevale
svoj pohod na jug, v smeri proti abesinski
prestolici Addis Abebi. Prodiranje pa se je
izkazalo kot precej težavno. Iz Desija vodi v
Addis Abebo za abesinske prilike še dokaj
dobra cesta. To cesto so Abesinci razstrelili,
da je po njej prevoz s avtomobili nemogoč.
Nato pa so posekali velikanska drevesa, jih
zavali na cesto in tako se bolj otežkočili ita-
lijanskim četam premikanje. V hribih se skr-
vajo manjši abesinski oddelki, ki noč in dan
napadajo italijanske čete in jim prizadevajo
bude izgube, saj jih napadejo nenadoma tudi
v zaledju. Neko londonsko poročilo trdi, da
se je abesinska patrola ponoči s hribov pri-
plazila celo v samo Desijo, kjer je napadla
in pobila stražo na tamošnjem zrakoplovnem
pristanišču ter zaigala 17 italijanskih letal.
Našit italijanskih vojskovodij, da bi s pro-
slavo obletnice ustanovitve Rima, ki se je
praznovala v vsej Italiji pred tednom, pro-
slavljali tudi zavzetje abesinskega stolnega
mesta, se je ponesrečil. Deloma je temu kri-
va izredna odpornost Abesincev, s katero še
vedno branijo važnejše postojanke severno
od Addis Abebe, deloma deš oziroma megla,
ki ovirata italijanska letala v njih delovanju.
Če bi dala usoda Abesincem vsaj za nekaj
mesecev deževno, oziroma megleno vreme, bi
bilo vojne v Afriki morda že konec, pa ne v
Rkodo Abesinije. Velic izredno neugodnemu
položaju, se je torej sporaženac abesinska
armada južno od Desija postavila Italijanom
krepko po robu in po zelo hudih spopadih za
enkrat preprečila nadaljnje italijansko na-
predovanje severno od Ankobera, nekako na
pol pota med Desijem in Addis Abebo.

Južno od zapadne angleške Somalije pa
se vrie — tako po italijanskih kakor drugih
poročilih — izredno krvave borbe. Italijan-
ske brojavke vedo, da so si čete generala
Grazianija po večdnevnih zelo krvavih bojih
priborile zmago pri mestu Džana-goba, v

smeri proti še tolikrat imenovanemu Saabla
neku, ki pa ga, ko to pišemo, še niso zavzeli.
Tudi za g. Grazianija je abesinski vojni
vodja ras Nasibu s svojimi hrabrimi četami
dokaj trd oreh in odpor abesinske vojske tudi
tu še ni zlomljen, zakaj Italijanom se abesi-
nske armade na tem mestu doslej še ni po-
srečilo vreči in utrjenih postojank.

Abesinska cesarica Manen je po radu
zaprlosila ves svet, da pomaga njeni domovini
v najtežjem trenutku abesinske zgodovine,
dokler je še čas. Med drugim je izjavila, da
bo s svojim narodom ostala do konca. Cesa-
rica je najbrže pozabila, da živimo v 20. sto-
letju, ki ga je pokojni cesar Jožef prigljal
za »stoletje otroka«, bolj pravilno bi bil na-
redil, da ga je nazval »stoletje otroških moč-
ganc. Ali se spominjate, kakšen hrum in šuš
je zagnalo pred leti svetovno časopisje, ko
so v Ameriki posadili na električni stol dva
italijanska razbojnika. Protestirale so neštete
človekoljubne in druge organizacije in me-
da so posredovali celo neki državni pogl-
varji. Vse to radi dveh razbojnikov! Ko je
gre za najpriprostejše pravice več kot deset-
milijskega, dosej samostojnega naroda, ki
ni nikomur skrivil lasu, molči ves svet in se
kratkočas in zabava na raznih več ali manj
žalostnih poročilih z afriškega bojišča. To-
žijo se pač, saj nisoem prizadet. Danes re-
nisi. Ali pe ne moreš biti jutri?

AVSTRIJA

» Iz slovenskega Kerotana. Vojna z le-
talom iz Celovca v Ljubljano bo stala 20 bil-
— Cesta čez Podkoren je spet odprta. — Iz
farne cerkve na Kostanjah je nekdo odnesl
2 starodavna kipa sv. Janeza. — Janez For-
tuna z Dholice se je pri velikonočnem strelju-
nju s topiči težko poškodoval. 5 kg smodnika
je v planem uprasnilo v obraz kovakem
pomočniku Weissu v St. Rupertu pri Celovcu.
— Pri Gradcu se je smrtno ponesrečil graf
Leopold Goess, brat post. Goessa. — Pofo-
relo je gospodarsko poslopje posestnika Ale-
tku v Pliberku. — V Vovbrah je umrla po-
sestnica Marija Morak.

ITALIJA

» Kakor doslej, tako bodo civilizirani ted
naprej. Dne 21. aprila 1936 se je v zvezi z
2689 letnico osnovanja Rima vršila v Rim
velika svečanost, združena s proslavo zmaj
na afriškem bojišču. Mnoficam je govoril tudi
g. Mussolini, in rekel med drugim tole: »D-

BANKA BARUCH

II, Rue Ambar, Paris (9^e)
Odpremija denar v Jugoslavijo
za hitreje in po najboljsem dnevem kursu.
Vrši vse bančne posle najzgodnejše
Polnati uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksem-
burgu sprotajajo plačila na naše deželne račun.
BRUXELLES, 26, 2694-01 Bruxelles, BRUXELLES No 1117-94 Paris, BRUXELLES
BRUXELLES No 1205-02 Belg., Brussel, LUXEMBOURG No 1007 Luxembourg.
Za zahteve pošljamo kvantitativno vado ček, kakor koli

in cerkve. To niso samo lepe besede, ampak
suha resnica.
Gorje, če bi nam kmet propadel! Vsa tla
bi se zamajala pod nami. Gorje, tudi, če se
kmet — pokvari! Vse bi bilo treba storiti,
da se kmečki stan ohrani, obdrži, dvigne in
okrepi!
Morda je »samostojna kmečka stranka«
tista sredna rešiteljica kmečkoga stanu, ki je
potrebujemo? ... Bomo videli!
J. K.

Sargov Kalodont zoper zobni kamen bo pomagal — da zob prehitro Vam ne bo omagal!

SARGOV

KALODONT

PROTI ZOBNEMU KAMNU

DOMAČI IZDELEK

nes. na obletnico osnovanja Rima, slavimo zmage. Po dolgem plavanju smo zagledali pristanišče in vanj pojdemo z razprostrtimi jadrji, noseč s seboj, kakor vedno doslej, civilizacijo (omiko) Rima...

s To in ono. Na otok Potenzo je odšel v konfinacijo trgovec Avgust Gregorič iz Trsta. — Spominska slavnost za narednikom Viktorjem Coljo, ki je doma iz Gabrovice v komenskem okraju na Krasu, je bila te dni. V bitki pri Aradaniu je vodil mitralješki oddelek z veliko hrabrostjo in odbil napad Abesincev na fronto 16. pešpolka, kateremu je Colja pripadal. Padel je smrtno zadet poleg svojega orožja, potem ko je pozval svoje tovariše, naj streljajo dalje. — Olepševanje tržaškega mesta se nadaljuje kljub vojni v Abesiniji. — Fašistični dom so otvorili v hrvaški Lovrani. — Granate izza minule vojne zahtevajo na Primorskem vsak dan kakšno žrtev. Tako je bil kmet Ivan Šuligoj iz Lokavca pri Cepovanu ranjen od projektila, po katerem je tolkel na polju, kjer ga je bil našel. Rane k sreči niso smrtonosne. — Šest volov je ubila strela kmetu Francu Devetu v Opatjem selu. Zgorel je tudi hlev. — Ubil se je delavec Leopold Golob, uslužben pri trdku Anton Rutar v Koritnici pri Grahovem. Padel je med delom v voza.

ČEŠKOSLOVAŠKA

s Zakon o političnih strankah je sprejel češkoslovaški parlament. Zakon daje vladi pravico, da sme razpustiti politične stranke in tudi vse njih gospodarske organizacije, če bi to zahtevale obrambne koristi države. Zakon je očitno naperjen proti komunistom in pa hitlerjevski stranki sudetskih Nemcev.

NEMCIJA

s Cel oddelek bojnih aeroplanov je prejel te dni kancler Hitler v dar. Poklonilo mu jih je ob 47 njegovem rojstnem dnevu združenje bivših vojakov. Hitler je odredil, da se darovani aeroplani, 12 po številu, odvedejo v Grajsvald in dobe naziv »Hindenburgova eskadrila«.

AMERIKA

s Razno. Slovenskega župnika v San Franciscu Cal. g. Franca Turka je pred kratkim med sv. mašo zadel v desno roko mrtvoud. Gospod župnik se je že vrnil iz bolnišnice in toliko okrevaj, da zopet lahko opravlja cerkvena opravila. — Za predsednika nižje trgovske zbornice v Evelethu je bil izvoljen rojak Rudolf Pešel. — V Witt III. je umrl Valentin Mesgon iz Raven, okraj Tolmin. — V Barbertonu je preminula 59letna Ana Snuuk iz Kamnika pri Preserju. — V Chisholmu Minn je odšla v večnost Franca Petrič iz Loža na Notranjskem. — V Ely Minn je bil na tamkajšnji srednji šoli nastavljen za učitelja matematike in splošne znanosti Peter Fugina. — V Springfieldu III je izdihnil 44letni Jakob Kužnik iz Dobindola pri Toplicah. — V okrajni bolnišnici v Chicagu je zapustil solzno dolino 50letni Frank Mohar

iz Grosuplja na Dolenjskem. — Na železniški progi v Clintonu III. je bil te dni ubit 49letni Frank Mazelj iz Zagorja ob Savi. — V Buchlu Minn se je ustrelil 51letni kmet Jurij Majdič. — V Pueblo Colo so položili v grob 41letnega Antona Pečka iz Krke na Dolenjskem. — V Salt Lake City je podlegel rudarski jetiki 41letni Frank Bačnik iz Raven pri Blokah. — Pred dnevi se je mudil v Chicagu na obisku bivši jugoslovanski izseljeniški komisar, znani slovenski marksist in pisatelj Etbin Kristan, ki zadnjih sedem let živi v Grand Haven Mich. Obiskal je slovensko delavsko središče. Mož je še vedno krepak in njegova beseda je odločna, čeprav ima že skoro sedem križev na hrbtu in so njegovi nekdanji črni lasje postali že beli. — V Breezy Hill Kans je končal življenje 57letni Anton Jeier iz Brezja pri Brežicah. — V Seattle Wash je avtomobil do smrti povozil rojaka Miroslava Zoreliča. — V So. Chicago III. je preminil 56letni rojak John Kuhelj iz Kostanjevce na Dolenjskem. — V okrajni bolnišnici v Gross Kans je zapustil ta svet 65letni Mike Spehar, doma nekje S Krasa. — V Milwaukee so umrli: 53letna Uršula Limoni iz Taena pod Smarno goro in 19letna Nežika Podržaj. — V St. Joseph Vallery sta obhajala zlato poroko zakonec Zvan. Jubilant je bil Jakob, ki je bil rojen v Sp. Gorjah pri Bledu, p. d. Kodrasov Jaka, njegova soproga pa v vasi Grabče v Gorjah pri Bledu. Prej se je pisala Torkar in je prišla leta 1874. s starši v Ameriko kot petletna deklica. — V Rantonu New Mexico so položili v grob 67letno Heleno Delopst iz Koritnice na Notranjskem. — V Centru Pa je umrl 65letni Peter Jeran iz Podpeči pri Cerknem. — V Rock Springs Wyo je bil ubit pri delu v premogovniku 54letni John Spes iz Gaberja pri Celju. — V Chicagu je preminul 73letni Frank Merlak

iz Dola pri Borovnici. — V Willetu Pa se je smrtno ponorečil 68letni Matej Osat. — V Manistique Mich je zapustil solzno dolino 64letni Stefan Ivančič iz Belčega vrha v Bell krajini.

DROBNE NOVICE

Nazadovala je italijanska lira na pariški in londonski borzi. Čudno, po tako velikih zmagah!

Tovarna za radio-aparate ustanove v romunski Bukarešti.

Spomenik golobu-pismonoši so odkrili dne 17. aprila 1936 v francoskem Lillu.

Tudi upokojeni oficirji se ne smejo udeleževati političnih bojev v Spaniji.

4807 kandidatov se je prijavilo za 620 poslanskih mest v francoskem parlamentu.

Pri volitvah v francoski parlament bi lahko dobila ena stranka vse poslance, ako bi bila v vsakem okraju le za en glas močnejša od vsake druge.

4000 bojnih aeroplanov bo imela Amerika v 5 letih.

Velika protihitlerjevska demonstracija se je vršila te dni v avstrijskem mestu Gradcu.

Novo veliko krizarko »Garibaldi« so spustil v Trstu sredi aprila v morje.

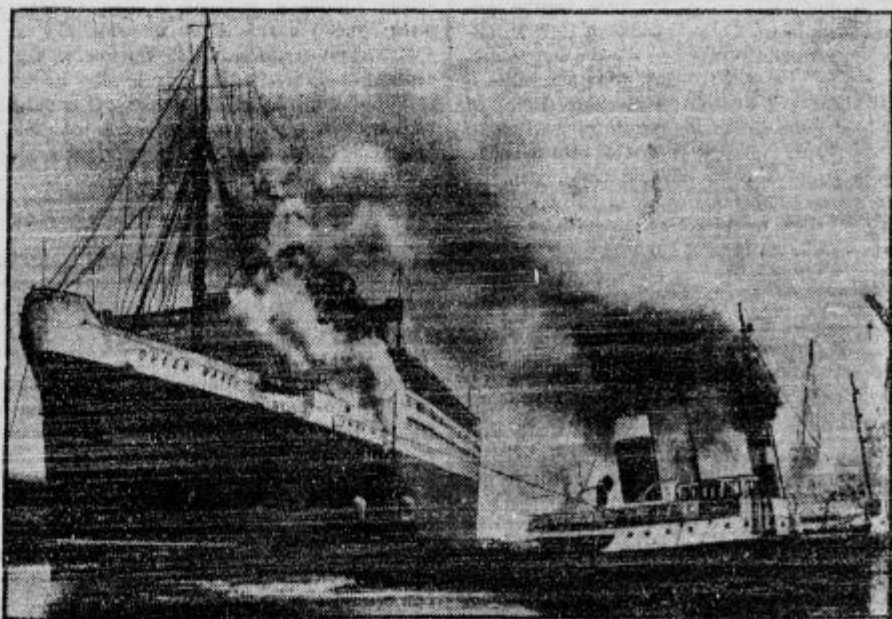
Sovjetska vlada je prekljala vse omejitve dosedaj veljavne za sprejem kozakov v rdečo armado.

Proglas za mir je te dni izdala amsterdamska internacionala.

Osem velikih ameriških bojnih ladij je priplo v kitajsko pristanišče Sanghaj.

20 ljudi je bilo mrtvih pri spopadih Arabcev z Židi v Palestini.

Sovjetska reka Moskva je nenadoma poplavila predmestja prestolnice; nekaj tovarn je ustavilo delo.

Orjaška angleška ladja »Queen Mary« (Kraljica Marija) je popolnoma dogotovljena in sedaj preizkušala nieno hitrost. Velikost tega pomorskega orjaka vidimo, ako jo primerjamo z manjšo ladjo v ospredju.

KAJ JE NOVEGA

60 letnica Vincencijeve konference v Ljubljani

Dne 26. aprila 1936 so praznovali v Ljubljani 60 letnico obstoja Vincencijeve družbe. Zborovanje v Marijanišču je otvoril predsednik dr. Mirko Božič. Prisotni so bili zastopniki raznih dobredelnih ustanov in okrog 100 odposlancev konference v Ljubljani in v Sloveniji. Iz zanimivega tajniškega poročila posnemamo sledeče:

Organi Vincencijeve družbe so osrednji upravni svet, občno zborovanje in posamezne konference. Tudi v preteklem poslovnem letu je družba posvetila največ pozornosti brezposelnosti. Poseben odsek je izdelal za omiljenje brezposelnosti v Sloveniji načrt in ga predložil banu. Preteklo poletje so ljubljanske konference poslale 82 otrok na letovanje k raznim družinam na deželo. Družba šteje 30 konferenc, ki so imele v preteklem poslovnem letu skupno 2.193.000 Din prejemkov in 1.905.000 Din izdatkov, ali z drugimi besedami, za toliko je bilo razdeljenih podpor. Družba še vedno izdaja nakaznice za živč. Skupno je bilo v zadnjih 4 letih izdanih 2.100.000 nakaznic. Od teh je bilo prodanih 1.800.000. Osrednji upravni svet upravlja tudi

Marijanišče, ki je ena od ustanov družbe. Hrbtenica dela pa so še vedno posamezne konference, ki so razvile svoje delovanje v novih smereh, tako v skrbi in pozornosti za bolnike, jetnike (Franciščanska konferenca), zlasti pa so se izdatno udejstvovale konference tudi v duhovnih delih usmiljenja (ureditev divjih zakonov, dalje dela, ki imajo že povsem značaj dušebrižništva, vsakotredenski obiski podpirancev itd.). Iz vseh teh in še drugih znakov je sklepati, da se pripravlja na Slovenskem pomlad dobredelnosti. Velika pridobitev za karitativno stvar je tudi ustanovitev tozadavnega krožka v ljubljanskem semenišču, ki šteje 60 članov. Dr. Levčič se je na koncu spomnil v preteklem letu umrlih članov, med drugimi Ivana Elsnerja, Josipa Koslerja, I. Kocjana, akademika Medveščka, Ivana Resmana, kaplana Filipa Štularja in drugih.

Predsednik je nato predložil predloge nekaterih konferenc, iz katerih je bila razvidna marsikatera nova pobuda za dobredelno delovanje in nato z molitvijo zaključil lepo uspeši jubilejni občni zbor.

Nova uredba o kmetijskih dolgovih

Zaradi jasnosti vam sporočamo: Vlada je izdala uredbu, s katero so ukinjene do 1. oktobra vse prisilne prodaje premičnin zaradi neplačanih obrokov ali obresti zaščitenih kmetijskih dolgov. Uredba se glasi: Čl. 1. Vsi po uredbi o zaščiti kmeta z dne 30. septembra 1935 zaščiteni dolžniki, ki so izgubili zaščito za svoje dolgove zaradi neobnove menic, določeno ponovno to zaščito. Dolžni so v roku 90 dni od uveljavitve te uredbe zamenjati menice na način, kakor odreja tretji odstavek čl. 7 omenjene uredbe. Drugače izgube ponovno zaščito. Čl. 2. Do 1. oktobra 1936 se odgode vse prisilne prodaje in dražbe nepremičnin za kmetijske dolgove, zaščitenih z uredbu o zaščiti kmeta z dne 30. septembra 1935, in čl. 1 te uredbe, in za neplačane obresti za te dolgove. Prav tako se ukinejo vse prisilne prodaje premičnin in odvzem premičnin, izvršen z namenom izvršbe ali zavarovanja. Do 1. oktobra 1936 se ne morejo dovoliti nove izvršbe za dolgove in obresti, omenjene v prejšnjem odstavku.

Da ne bo kdo napačno tolmačil zgornje uredbe, prinašamo sledeče pojasnilo: Zadnja kratka uredba o zaščiti kmetov je odložila plačila za kmečke dolžnike, ki bi jih bili morali plačati po uredbi o zaščiti kmetov od 30. septembra 1935, in jim je tudi dala naknadni rok za položitev novih menic. Dolžniki pri posojilnicah so mnenja, da se ta uredba nanaša tudi na nje. Stvar pa ni taka. Za kmečke dolžnike pri posojilnicah slej ko prej velja zadržni odplačilni načrt. Zadržni odplačilni načrt pa z zadnjo uredbu ni prav nič menjan. Uredba namreč izrečno navaja samo one dolžnike, ki so zaščiteni po uredbi o zaščiti kmetov od dne 30. septembra 1935. Po čl. 4 te uredbe pa so od zaščite izvzeti kmečki dolžniki pri kmetijskih zadrugah in njihovih zvezah. Za te pa velja izključno le zadržni odplačilni načrt, ki z zadnjo uredbu ni prav nič prizadet.

VINA

prvo vrstna po najugodnejših cenah kupite pri
Centralni vinarni v Ljubljani

„Samo“ osemkrat je predsedal

Nekateri javni delavci iz Slovenije so tokom svojega udejstvovanja pokazali toliko značajnosti in drugih lepih čednosti, da tudi med sicer ne tako ozkosrčnimi Srbi uživajo velik ugled. Med prvimi na tem mestu je gotovo sedanjí senator in bivši »voditelj« slovenskih kmetov Ivan Pucelj iz Velikih Lašč. Njegovemu čistemu značaju se vse čudi, zato mu tudi »Samouprava« od časa do časa povesti po nekaj vrstic. Takole piše o tem našem veljaku: »Močna in dobrovoljna postava je kljub precej izrazitemu rimskemu obrisu dobro rejena, podobna bolj trškemu

rentniku, kakor pa kmetu. Postal je gospodar in samo politika s pokojnino mu nee na mesec po 14.000 Din. V skupščini se je posebno odlikoval z nekim svojim »govorom«, ko je beležil, kdaj se je kak minister oddaljil iz dvorane in kako dolgo je tam ostal. Skušal je biti duhovit in večkrat je samega sebe pripravil do smeha. Vedno se je ponujal na vse strani, posebno pa se je proslavil z menjavanjem strank in načel.

Ob vojni je bil skrit v varnem kotičku kot — unentberlich (nepogrešljiv), to je, niso mogli brez njega. Po vojni pa se je vrnil na

politiko. V začetku svoje politične kariere je bil neodvisen kandidat, katerega so izvolili liberalci. Takoj po volitvah pa je stopil v Vošnjakovo kmečko stranko. Iz kmetijca je postal ognjevit zemljoradnik. Kmalu potem je postal federalist. Po 6. januarju je takoj prešel k režimu. Potem je bil podpredsednik JNS. Ko je Jevtič »vrgel« Uzunoviča, je preko noči postal ognjevit pristaš Jevtiča, ki ga je privlekel v senat. Ko je Jevtič propadel, mu je on prvi pokazal hrbet in pristopil k dr. Kramerju in postal — pohorec.

Konec koncev od osvobođenja do danes je bivši minister in senator g. Ivan Pucelj izpremenil samo osem strank. Da, tako!

Toda kljub vsej njegovi dobrovoljnosti in tolikih smrtnih skokov ne more mirno spati, ker se mu večkrat sanja o pokojnem učitelju Pečku...

OSEBNE VESTI

d 50 letnica rojstva je obhajal te dni naš ljudski ban dr. Marko Natlačen. Bog ga živi v blagor slovenskega naroda še mnogo let!

d Pozovno je obolel zagrebški nadškof dr. Bauer. Operirali so mu vneto uho.

d Za predsednika Društva Slovencev v Beogradu je bil izvoljen odvetnik dr. Vinke Zore. Njegov tekmeč dr. Kavnik je ostal v manjšini.

d 60 letnik je postal gosp. Marko Žičkar, župnik in duhovni svetnik v Ločah. Na mnoga leta!

d Cerkev sv. Družine v Mostah je obiskal 22. aprila nadškof dr. A. B. Jeglič. Ogleдал si je cerkev, se o vseh napravah pohvalno izrazil in podelil navzočim svoj nadškofovski blagoslov.

DOMAČE NOVICE

d Naročnikom. Ker popravljajo v tiskarni veliki rotacijski stroj, ki tiska tudi naš list, bomo parkrat izdali »Domoljuba« samo na 16 straneh. Manjkajoče strani bomo pozneje nadomestili.

d Velika škoda je napravila te dni slana na sadnem drevju in vrtnem ter poljskem rastlinstvu v okolici Novega Sada.

d Samo do 4. maja se še lahko zamenjajo. Opozorjamo cenjene bralce našega lista, da se v smislu lani objavljene naredbe od veljavo stari tisočaki s podobo sv. Jurija, bodisi žigosani ali nežigosani, kakor tudi 10 dinarski bankovci rdeče barve, z datumom 26. maj 1926 ali 1. december 1929. — Vse te novčanice se do vštetevši 4. maja 1936 lahko zamenjajo pri Narodni banki v Ljubljani. Po tem dnevu jih ne bo mogoče več zamenjati. Opozorite na to tudi ljudi, ki ne hero časopisja, pa so morda tako srečni, da imajo še kakega »jurja« pod streho.

d Konkurenca slavonskega hrasta? Italijanski inženjer Armanini iz Milana je baje iznašel posebno postopanje pri impregniranju bukovine, da se morejo iz nje izdelovati tako dobri furnirji, ko iz slavonskega hrasta.

d Čudno tele. Zanimiv slučaj se je zgodil pri posestniku Sekavčniku, po domače Metarniku v Kotljah. Krava je podvrgla tele, ki ima tri zgornje in dve spodnje čeljusti, dva jezika in štiri oči. Tele je močno razvito in je že prvi dan samo vstalo. Gospodar daje telelu mleko s pomočjo steklenice. Dokler bo dobivalo mleko, se bo pač razvijalo, a sena potem

najbrž ne bo moglo jesti. Dobro bi bilo, da bi se vsaj glava, potem ko ga zakolje, spravila v muzej. Pri sosedu, p. d. Srotnekarju, pa se je izvalilo pišče, ki je imelo štiri noge in tri peruti. Po dveh dneh pa je poginilo.

d Is 17 jaje je izlegla 34 piščet neka kokoš plimutna Juriju Jankoviču v Glini. Ta kura je znesla doslej že nad 3000 jajc. Res nekaj posebnega, saj smo že čisto čitali, da dvojčki živijo sploh ne pridejo iz jajca.

d Belgrad dobi moderno pristanišče, ki ob stalo več sto milijonov. Prav je tako, zakaj potrebuje ga. Pa tudi Slovenija marsikaj nujno, zelo nujno potrebuje. Dajmo vsakemu, kar gre po potrebi, pa tudi po davčnih pripevkah.

d Plinske maske se že dobe. Lekarne v Ljubljani in okolici so prevzele prodajo civilnih plinskih mask M 1933 civilnemu prebivalstvu. Plinske maske M 1933 so izdelane v naši državi in so namenjene za zaščito civilnega prebivalstva pred sovražnimi plinskimi napadi. Glasom cenika državnega zavoda »Obilježev«, objavljenega tudi v Službenem listu dravske banovine, znaša cena civilne plinske maske M 1933 skupaj s pločevinasto škatlo, v kateri je maska shranjena, za zasebne 137.50 Din. Ta cena velja enako za prodaje v lekarnah kakor tudi za direktno naročilo pri državnem zavodu »Obilježev«.

d Mladji slikovci. Mariborska policija je izsledila vlomilsko tolpo še šoloobveznih otrok, ki so kradli po Pluju kakor srake. Vihotapljali so se v skladišča trgovcev, kjer so odpirali zaboje in kradli blago razne vrste ter deloma nosili na svoje domove, deloma pa prodajali. Škoda, ki so je povzročili mladi tatovi, je visoka, a še ne ocenjena. — Za take bi bile na mestu stroge poboljševalnice. Pa kaj, ko je danes ravno prekučavanje za državo in narod »bolj važno«, kot dobro vzgojno in nadzorstveno delo pri taki in podobni mladini!

d Kredit v znesku 3 milijone dinarjev je dovoljen za gradnjo zdravilišča na Goliniku v Sloveniji, kjer bodo zdravili tuberkulozne žlezničarje in člane njih družin.

d Učitelj je okradel. Pravo razdejavanje je pričakalo učitelje šniklavške šole pri Mariboru, ko so se vrnili z velikonočnih počitnic. Stanovanja jim je neznan nepridiprav temeljito prebrskal ter odnesel vse, karkoli je bilo kaj vredno. Najbolj je okodavalo šolskega vodjo, kateremu je odnesel dve lovski puški in več oblek v skupni vrednosti 3000 Din.

d Raje v Jugoslaviji, kakor v boljševiškom rajju. Te dni sta prispela na svoji poti v domovino dva bivša vojna ujetnika, ki se vračata šele po dolgih 20 letih iz Rusije. Potrovič Jurij je doma iz Titela ter prihaja z ženo in dvema otrokoma. Oženil se je v Rusiji. Bival je večinoma v Sibiriji. — Njegov tovariš Stefan Sajnov je doma iz Sv. Ivana, okraj Titel, ter prihaja z ženo Rusinjo in petimi otroki. Obema družinama se pozna, da sta živeli v

Rusiji v silni revščini. V primeri s trpljenjem in pomanjkanjem ter neznošnim življenjem pod Sovjeti si predstavljajo svoje bodoče življenje v naši državi kot pravi raj.

d Kako je z izpiti za vajence. Ministrstvo za trgovino in industrijo je izdalo tole sporočilo glede osvoboditve oziroma pripustitve k skušnjam za vajence, ki niso hodili na nadaljevalno strokovno šolo. Po določbi čl. 295 obrtnega zakona so dolžni hoditi na strokovno nadaljevalno šolo vsi vajenci v kraju, kjer takšna šola obstoji. Za vajence, zaposlene v krajih, kjer nadaljevalne strokovne šole ni, tudi te dolžnosti ni. Prijavi za pomočniški izpit je treba priložiti tudi izpričevalo o dovršeni nadaljevalni šoli samo v primeru, če je učenec obvezan hoditi na strokovno šolo, ne pa v primeru, če takšne dolžnosti ni, bodisi zato, ker tam ni strokovne nadaljevalne šole, oodisi zato, ker njegova dolžnost preneha v smislu čl. 298 obrtnega zakona zaradi izpolnitve 18. leta starosti. V takih primerih torej ne gre zahtevati za osvoboditev oziroma pripustitev k pomočniškemu izpitu še izpričevalo o dovršeni nadaljevalni šoli, temveč samo dokaz o tem, da je oproščen obiskovanja te šole.

d Gospodarski pogovor dolžnikov. Preteklo nedeljo so se zbrali v Ljubljani odposlanci dolžnikov iz raznih krajev Slovenije. Govorniki so očitali vladi, da ima pred očmi samo politično delo, ne pa gospodarskega, kar je seveda popolna laž. Gospodje so na »gospo-

Slovenski dom

JE NAS ČENENI POPOLDNEVNIK, KI GA SVOJIM CITATELJEM TOPLO PRIPOROČAMO. IZHAJA VSAK DELAVNIK OB 12 IN STANE MESEČNO ŠAMO 12 DINARJEV. ZA ONEGA, KI SI NE MORE NAROČITI »SLOVENECA« JE »SLOVENSKE DOM« POPOLNO NADOMESTILO. PISITE NA DOPISENICI UPRAVI »SLOVENSKEGA DOMA« V LJUBLJANO, NAJ VAM POSLJE NEKAJ ŠTEVILK LISTA NA OGLEJ.

darskem sestanku torej sami zašli na politično polje. Mi dobro vemo kakaj: Mnogi bi bili raje še nekoliko več dolžni, kot so, samo da bi njih politični koševodje zopet mrevarili državo. Taki očividni politični sestanki vladi seveda čisto nič ne škodijo, dolžnikom pa tudi ne koristijo.

d Novi vlaki. S 15. junijem (do 15. septembra) se uvedejo novi sezonski brzovlaki na glavnih progah v državi. Za Slovenijo pride v poštev vlak iz Zagreba, ki odhaja ob 4.45 in pride v Ljubljano ob 7.31 (nzaj iz Ljubljane ob 22.02, prihod v Zagreb ob 0.40). Sezonski brzovlak bo vozil tudi na progi Ljubljana—Jesenice—Rateče (odhod iz Ljubljane 7.58, Jesenice 9.42, Rateče—Planica 10.43; vrnitev Rateče—Planica odhod 19.17, prihod v Ljubljano 21.43). Nadalje dobimo nov brzovlak na progi Zidani most—Maribor—Praga, ki odhaja z Zidanega mosta ob 6.17 (ima zvezo na Zagreb—Belgrad) in pride v Maribor ob 7.50; v nasprotni smeri odhaja iz Maribora ob 20.41, pride na Zidani most ob 22.45 (ima zvezo za Zagreb in Belgrad).

d Ako hočete biti postreženi z dobrim blagom in po najnižji ceni, potem kupite le v manufakturni trgovini Kmečki magazin, Ljubljana, Krekov trg 10.

d Praznik Marije, Matere dobrega sveta, svoje nebeške zavetnice, proslavi Družba sv. Petra Klaverja letos takole: V nedeljo, dne 3. maja, ob 5 popoldne v cerkvi presv. Srca Jezusovega govor (g. mis. Mihal Klančnik), nato slovesne pete litanije in blagoslov. Vsi verniki prisrčno vabljeni k obilni udeležbi!

d Samo enajst dni na mesec bodo delali v rudniku v Zagorju.

d Vagon koruze je kupil g. Jovan Dušič, pesnik in opolnomočeni minister - poslanik v Rimu, za siromake v Trebinju. Pomoč je dobro prišla nekaterim trebinjskim meščanom, ki so že dolgo brez dela in brez sredstev za življenje. Gospodje ministri, tudi upokojeni in na razpoloženju, posnemajte po svojih močeh!

d 106 letni kmet Jakob Maksimovič je umrl te dni v Sandžaku v vasi Šule. Oženil se je pred 75 leti. Žena je še živa in ima blizu 100 let. Otrok pa nista imela.

d Živalci vrz belgrajake obilne dobi kot darilo francoske vlade nekaj redkih živali. Naša država, prizadeta po sankcijah proti Italiji, bi bila bolj hvaležna za francosko pomoč pri prodaji lesa.

d Ustanovitev profituberkuloznega dispazerja. Profituberkulozni dispazer v Novem mestu začne poslovati dne 2. maja 1936 v banovinski bolnišnici v Novem mestu. Zdravnik dispazerja je g. dr. Prodan iz Ljubljane in bo ordiniral vsako soboto od 10—12 in 14—16.

d Znižana cena za romanje na Trsat in izlet na prekrasni otok Rab o Binkoštih (140 Din); za Stajcer 115 Din — velja za plačilo do 10. maja, pozneje 20 Din več. Pojasnila pošlje zastoj pisarna »Po božjem svetu«, Ljubljana, Šentpeterska vojašnica.

IZ DOMAČE POLITIKE

d Dr. Miha Krek v Poljanski dolini. Minister dr. M. Krek, ki je rojak Poljanske doline, bo imel javen političen shod za celo dolino v ponedeljek, dne 4. maja ob pol 10 popoldne v Poljanah. Može in fantje, pridite, da slišimo poročilo našega ministra-rojaka in da pokažemo zvestobo našemu voditelju dr. Korošcu.

d Minister dr. Miha Krek je govoril preteklo nedeljo na dveh valikih shodih v Grobljah in v Senčurju. Gosp. minister je poudarjal, da se lahko kaj spremeni, smer sedanja politike pa se ne mora. Omenil je srbijanske in hrvatske opozicije in izrazil mnenje, da ogenj in voda ne moreta skupaj. Glede Hrvatov je g. minister povedal, da večina hoče to državo. Hrvatje izpolnjujejo vojaško in davčno dolžnost, torej jim ni mogoče očitati, da bi

SLOVENEK

JE VODILNI SLOVENSKE KATOLIŠKE DNEVNIK. PIŠE V DUHU KATOLIŠKE AKCIJE. STANE NA MESEK 25 DIN. PIŠITE, DA VAM POSLJE NEKAJ ŠTEVILK BREZPLAČNO NA OGLEJ. NASLOV: »SLOVENEK«, LJUBLJANA, JUGOSLOVANSKA TISKARNA.

morda ne bili dovolj trdno povezani z državno celoto. V mejah zakona pa sme imeti vsak svoje politično prepričanje, zato smo se pa toliko let tako trdoživno borili. Vemo pa, da je čisto slovenstvo, hrvatstvo in srbstvo tista resničnost, ki je edino zdrava za uspešen razvoj naše države. Laž in zmotna je vsako malokovstvo med Slovenci. Zakonitost mora vladati po vsej državi in nobeno prepričanje ne sme iti tako daleč, da bi smelo kršiti zakon. To velja tudi za žalostne dogodke v Kerestinou, ki minister je nato opozarjal na svojočasno divjanje nacionalistov okrog Orjune v Trbovljah in drugod in poudarjal, da je to, kar se danos dogaja na Hrvaškem, le odgovor na tiste čase. Glede sedanje slovenske politike je g. minister izjavil, da dr. Korosec še nikdar ni svojega naroda varal in tudi danes ima vedno pred očmi njegove potrebe.

» Zakaj se bi dovolili, da čisto hrvatske potrebe, ki ne škodijo državnim koristim, da Hrvatje sami rešujejo, kakor hočemo tudi mi čisto srbske zadeve sami urejevati,« je rekel Ljuba Davidović na shodu v Koradiji pri Mladencu. Dostal je še sledeče: »To je misel sporazuma, ki si ga želimo s Hrvati in Slovenci.«

» Kako neki gledajo? V »Kmetiskem listu« je objavljena dopis iz Smartna ob Savi. V njemu dopisnik izjavlja: »Naša kmetiška mladina gleda čisto drugače na svet in življenje, kakor so gledali naši predniki. Tudi na cerkev in politiko gledamo drugače, kot gleda rod, ki izumira.« — Kako neki gledajo? Ali imajo druge oči, ali pa druga očala? Mnogo so povedali.

» Učiteljski tovariši in kmetijske sberalci. Glasilo slovenskih učiteljev piše o tem predmetu tudi sledeče: Pri ustanovitvi kmetijske sberalnice, odnosno pri snovanju občinskih in sreskih kmetijskih odborov bo treba paziti na to, da se bo učiteljsvo, ki največ žrtvuje za napredek kmetijskega študija, poseben upeštevilo in da se bo smatralo tudi učiteljsvo in kmetijsko nadaljevalnih letih kot usposabljanje za članstvo v sreskih kmetijskih odborih.«

» Dr. Malek vprašuje. Šteta od ugodnih belgajskih opozicijalcev je podal izjavo, da je imel tudi predvčerajšnji v Beograd sporščilo predstavnikov belgajške opozicije od dr. Mucka, naj serbijski del opozicije točno dovoli svoje stališče glede hrvaškega vprašanja. Ta predstavnik serbijske opozicije je izjavil, da dr. Mucka ni zadovoljen s stališčem, da bi se hrvaško vprašanje smatralo samo kot stvar državne osode, ki naj bi se rešilo po volitvah, temveč zahteva jasno podlago za sporazum glede vsiljene hrvaškega vprašanja. Ker serbijski del opozicije dostoj se ni mogel dobiti svojega stališča glede hrvaškega vprašanja in njegove resnice, se tudi ne more še sestati tako imenovani poslovni odbor združenih opozicije ter je ravno zaradi tega nastopilo najpogostje nesoglasje med serbijskim in hrvaškim delom opozicije.«

» Nova občina. Notranji minister je podpisal uredbu o ustanovitvi občine Slivnica pri Mariboru, po kateri se iz občine Rače (okraj Maribor desni breg) izločijo kraji: Crna, Dobrovo, Bočina vas, Orehova vas, Bilinci, Škoke in Slivnica in se iz njih ustanovi občina Slivnica s sedežem v istem kraju.

» Vsa vojska popasala. Ruterizali zdenci dobijo prvotni politični plačila pri Pee Kranju, Kapanju v g. Ljubljani, Vojstrva in na. Priljubljeni vojniki in odgovori na 3. Dni.

NESREČE

» Sedem požarov v treh dneh. V Sloveniji uživa občina Rače žalosten sloves po svojih neštevilnih požarih. Tako daleč je že prišlo, da so zavarovalnice proglasile nad okolico Rače neke vrste zaporo in zavarujejo le še redke objekte, pa še pri teh zahtevajo najvišje premije. Zaduje čase je serija požarov v Račah bila nekam prekinjena, sedaj pa se je pojavila znova. To pot kar z usodno besnostjo. V teku treh dni je pogorelo vse imetje sedmerim posestnikom. Tri dni zaporedoma je žarelo nebo nad Račami in sicer nad vasjo Zgoranje Gorice. Začelo se je v nedeljo ponoči. Okrog ene po polnoči so žvignili plameni iz gospodarskega poslopja posestnice Marije Šramec v Zg. Gorici. Poleg poslopja je ogenj uničil dve parni, skedenj, hlev, svinjake in vso zalogo kreme. Škoda je cenjena na 51.000 dinarjev. Ogenj je preskočil potem na gospodarsko poslopje Vinka Fingušta in na imetje Stefana Pernata. Fingušta je zgorela kolarnica, skedenj, parna, zaloga kreme in je škoda 30.000 Din. Pernatu pa je uničena kolarnica, skedenj, parna, drvarnica in je škoda tudi 30.000 Din. — Naslednjo noč se je ogenj v Zg. Gorici zopet pojavil. Vnelo se je gospodarsko poslopje posestnika Frica Celofige. Zgorela

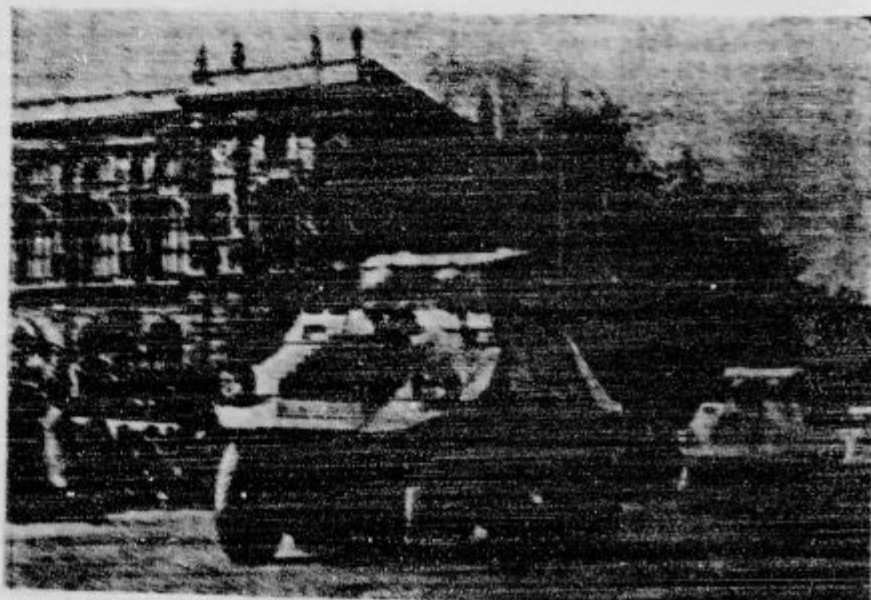
sta dva hleva, dve parni, skedenj in zaloga kreme ter gospodarsko poslopje; škoda je 40 tisoč Din. — Tretja noč je bila zopet usodna. V noči 21. aprila je začelo goret najprej pri Alojzu Panku v Zg. Gorici. Uničeno je gospodarsko poslopje, hlev, klet, skedenj, kolarnica, svinjaki in je škoda 25.000 Din. Od Panka je preskočil ogenj na imetje Antona Sitarja, kateremu je uničil hlev, kolarnico, skedenj, parno in svinjake ter povzročil 14.000 Din škoda. Značilno je, da je požar vsakokrat izbruhnil pozno v noči, ko so že vsi vaščani spali. Ljudje niso mogli rešiti ničesar drugega kot živino iz hlevov. Nihče ne ve, kako je prišlo do izbruha ognja in kdo bi bil požigalec.

» Še dva posestnika sta pogorela. V ponedeljek 20. t. m. okrog pol 8 zvečer je nenaodoma zažarelo nebo nad prijazno vasjo Gorisnica pri Sv. Marjeti niže Ptuja. Pri posestniku Ivanu Horvatu je gorelo stanovanjsko poslopje; ogenj se je z naglico razširil na gospodarsko poslopje, nato pa še na domačijo posestnika Jožeta Mikša. Obema posestnikoma so zgorela stanovanjska in gospodarska poslopja do tal. Rešili so le živino, vse ostalo pa je žrtev divjega ognja. Pri gašenju se je hudo opeknel gostilničar Horvat.

» In še dva požara. Na gospodarskem poslopju Antona Robarja v Račah pri Mariboru

Moderno francosko bombno letalo.

Tudi naša Avstrija noče izostajati za svojimi sosedi, ki vsakprek iskajo, kdo bo bolj občudovan. Na sliki vidimo nove avstriske tanke, ki so nastopili nedavno pri neki paradi na Dunaju. V ozadju se vidi del avstriskega cesarskega dvora.

je požar upepelil ostreže in pode hleva, skednja, kolarnice, parme in svinjaka. Zgorelo je seno, slama, 1 voz, plug, brana in drugo gospodarsko orodje. Vzrok požara ni znan. Drug požar je izbruhnil na gospodarskem poslopu Ivana Dolajša v St. Ilju, kateremu je ogenj uničil hleve. Rešili so samo živino. V nevarnosti je bila tudi stanovanjska hiša. Škoda znaša 15.000 Din. Požar je povzročil brčkone kak potepuh, ki je prenočil na hlevu.

d Potniški avtobus se je prevrnil z 20 potniki blizu Stipa v Bregalnico, ker so odpovalde zavore. Sofer in dva potnika so bili ubiti, vsi drugi pa več ali manj nevarno ranjeni.

d Pet otrok je raztrgala granata. V vasi Ostojni v zapadni okolici Dubrovnika se je zgodila 22. aprila strašna nesreča, pri kateri je našlo smrt pet od 8 do 14 let starih otrok. Nekje v gozdu je ležala stara granata. Otroci so se z njo igrali. Naenkrat se je granata razletela in nesrečne otroke tako raztrgala, da je bilo nemogoče ugotoviti njih istovetnost.

d Ker je padel bencin na vročo peč. V ljubljansko bolnišnico so pripeljali 60 letnega Jakoba Belca, brezposelnega delavca iz Škofje Loke. Belec je v nedeljo ponoči hotel izpiti kozarec vode ter segel po vodo na polico nad posteljo. Pri tem pa je prevrnil steklenico z bencinom, ki je padla na vročo peč. Bencin se je v trenutku vnel. Plameni so objeli Belca ter mu povzročili strašne bolečine po vsem telesu. — Za posledicami opeklin je Belec umrl.

d Dete je rešilo mater smrti. V noči na oni ponedeljek je na Pragerskem pogorelo gospodarsko poslopje s stanovanjem posestnika Marka Topolovca. Majhno dete je z močnim jokom prebudilo svojo mater, sicer bi zgorela mati in njeno nezakonsko dete in materina sestra. Morebiti bo preiskava dognala jasnost.

d Nege so mu bingljale. Nenavadna in ne-

varna nesreča se je pripetila včeraj zjutraj na mariborski Tržaški cesti. Na široko naloženem vozu sena je sedel hlapec Karel Crešnjar iz Tepanja pri Konjicah. Nogo so mu visele navzdol. Mimo je privozil tik voza osebnim avtomobilom ter udaril Crešnjarja s tako silo po nogah, da mu jih je čisto zdrobilo v gležnjih.

d Trije Ribničani so napravili izlet na Štajersko. Do Zalca v Sav. dolini so srečno privozili. Tam pa jih je zadela nesreča. Zlomila se jim je naenkrat osa, ki vože prikolico z motorjem. V prikolici je sedel Zidar Alojz, jurist iz Prež pri Ribnici, zadaj pa 33 letni sin prevžitkarice Franc Klun. Pri padcu, ki je nastal zaradi prekinitve zveze motorja s prikolico, sta se močno poškodovala, in sicer je dobil Klun močne poškodbe na prsnem kožu, Zidar pa si je zlomil levo nogo v kolenu, desno pa močno poškodoval. Vsa nesreča se je pripetila v soboto 18. t. m. nekako ob 1 pop. na cesti med Zalcem in Celjem.

NOVI GROBOVI

d V Mariboru je odšel h Gospodu po večno plačilo bivši zaslužni narodni poslanec g. Vlado Pušenjak. Slava njegovemu spominu!

d Po kratkem trpljenju se je preselil v boljše življenje Fr. Janez Grande Bratuša, usmiljen brat iz Kandije pri Novem mestu.

d Kadar pa smrtna kosa kosi... Na Jami pri Mavčicah je umrl posestnik Jože Novak. — Pri Sv. Križu tik Rogoške Slatine je preminul 76 letni veleposesnik in gostilničar Franc Ogrizek. — V Sromljah pri Brežicah je odšla v večnost 70 letna Petan Marija roj. Hode. — V Pobrežju pri Mariboru so pokopali finančnega preglednika v p. Antona Borlaka. — V Kostanjevici je odšel v večnost Ferdinand Sekovanič, oče g. p. Krizostoma, frančiškana v Ljubljani. — V Škofji Loki je zapustila solzno

ALBUS

domače milo

varuje Vaše perilo!

Dobi se povsod!
Pazite na ime Albus!

dolino dolgoletna trgovka Marija Šmitek. — V Krmelju pri St. Janžu je izdihnil rudniški prokurist Frančišek Anders. — Na Breznici pri Škofji Loki je zaspal v Gospodu bogoslovce Pavle Stanovnik. — V Krškem je umrl pater Herman Langeršek. — V Pobrežju pri Mariboru so pokopali Marijo Blažič. — V Begunjah na Gorenjskem so položili v grob Ivana Mohorča st. — V Ljubljani so umrli: soproga žel. inšp. v p. Marija Adlekič roj. Dobrowski; tajnik Mestne hranilnice ljubljanske Oton Jeruc; soproga pok. okr. tajnika Angela Seljak roj. Margetič; hčerka trgovca Natalija Pečenko; hčerka trgovca iz Dvora pri Žužemberku Ana Može; Kogovšek Jožef in mesarica Ana Anžič. — Naj počivajo v miru!

Napad na osebni vlak

Na železniški postaji New Jersey v Ameriki je napadlo 9 oboroženih razbojnikov poštne voz osebnega vlaka. Del razbojnikov je obkolil poštnega uradnika in ga s samokresom v roki prisilil k molku. Drugi razbojnik pa so udrl v blagajno in vzeli 58.000 dolarjev. Nato pa so odpejli sebe in bogati plen z avtomobilom.

Mlin v Pečeh

Spisal Gustav Strniša

Nadaljevanje

Prav tedaj je zagledal dečka oljar, ki je za mimom nekaj delal. Divje je zakričel:

»Vzravnoj se, tolmun!« Deček ni več čul tega klica, že je padel, se zadel z glavo na skalno kleč tik tolmuna in se pogreznil v vodo.

Prav tedaj sta mračni sestri pristali v Pečeh. Sfar se je za časok okrenila, zamahnila z rokama v zraku, da je zašviščalo in že sta se napolili dalje.

Oljar je stekel k vodi. Obleden se je pognal v valove in potegnil Teobalda iz vode. Ko je opazil na glavi zevajočo rano, je takoj vedel, da je otrok mrtev. Odnese ga je v hišo in poklical gospodarja.

Nad klečmi pa je čepel Miklavž, bled je strmel v prepad in ihleč je aical svojega prijatelja. Solze so mu polzele po obrazu in strašna žalost ga je dušila. Bil je ves zbežan in si trenutno ni niti mogel predstavljati nesreče, ki se je pripetila. Vse se je mešalo v njegovi glavi, a očital si je, da je vse nesreče kriv samo on sam.

Nagnil se je globoko nad prepad, najrajši bi pohitel za tovarišem po strmini, a zadržala ga je hla groza, ki jo je čul v strahotnem prijateljevem hlicu, ko je zdrknul umrl v naročje.

Sam ni vedel, kaj storiti. Da bi se vrnil domov, se ni niti spomnil, zdelo se mu je, da mora nekem pobegniti, nekam, da bi se skrnil pred vsem svetom in pred samim seboj, a ni vedel kam. Potem se mu je videlo, da vse ni resnica, da samo sanja in bo skoro minilo. Nekaj časa je obležal v travi in krčevito jokal.

Tedaj ga je nekdo objel in dvignil, pred njim je stal Peter ves prepaden in žalosten:

»Miklavž, zakaj si šel z njim? Takoj sem vedel, da si bil ti s Teobaldom in prav ti si moral ljudi vse povedati. Vse sem pač zakrivil samo jaz,

ker sem te zadnjič vzel s seboj. O moja neumna pamet, da sem to storil!«

Spustil je dečka na tlo in se sam vsedel v travo. S slisnjemimi zobmi je nekaj časa sedel in strmel pred se.

Miklavž se je šele zdaj spomnil na svojega očeta in mater. Strlesel se je in hotel kar zbežati. A oljar ga je vjel in odnesel s seboj:

»Nesreče ne moreva popraviti, a pobegniti ne smeva kakor dva boječa zajca, saj nalošč nisva storila ničesar in niti sanjalo se nama ni, da se bo pripetilo tako strašno nesreča.«

Vse obupana sta prišla Peter in Miklavž domov. Oljar je takoj povedal gospodarju kar vse naravnost.

Nekdo je hitel k županu. Strahotno je bilo pogledati starega klobučarja, ko je izbulil oči, ko je začul, da ni njegovega edince več med živimi. Potem je zarjul kakor zver, pričel dirjati po sobi in si ruvali laže.

Tegobna mu je bila misel, da ni s smrtno njegovega otroka umrl samo njegov edinec, temveč tudi potomec njegove rodbine in bo torej z njim, s sčercem izumrl tudi njegov rod, kajti ni si upal, da bi mu žena še darovala potomca, čeprav še ni bila prestara.

Bil je popolnoma zmešan in ni se mogel pomiriti.

Ko je zvedela Teobaldova mati, kaj se je zgodilo, so se ji velike modre oči napolnile s solzami, krepko telo ji je vzdrlhelo, rdeča lica so ji zbledela, a mesnata rdeča usta so ji samo nemirno drhtela, ko je komaj slšno vzdihovala:

»Moj Bog, mojega Teobalda ne bo več.«

4.

Tisti dan, ko se je županov sin ubil v Pečeh, je bila gospodinja Agata na polju in se je vračala, ko so mlrička že odnesli domov. Bila je na domačem posestvu in si je ogledala škežo, ki jo je povzročila suša. Zamišljena in trudna se je vračala po stezi, vodeči proti soteski.

Ko je hifela mimo gozda, je zagledala na hleh berača Čička. Ker je menila, da je stavec pijan, je že hotela mimo. Slučajno se je ozrla v njegov obraz in odrevenela od hle groze. Čezkove oči so gledale stekleno in mrtvo, po njegovem obrazu so se vleklo črne maroge.

Pečevska mati je bila usmiljenega srca in je vsakemu pomagala, če je le mogla. Takoj je pristopila k prosjaku in ga hotela dvigniti, da bi vstel. Ko se je Čička dotaknila, pa je začutila nekaj ogabnega in strahovit smrad, plašna ga je spustila, da se je sesedel nazaj na zemljo.

»Mrtev!« je hlicnila mlinarica, in se obrnila, hoteča iz mlina poslati hlapca, da bi berača takoj odpeljal v mrtvašnico in sporočil zdravniku, da je našla na polju Čička mrtvega. Da je bil kužen, tega sploh ni vedela.

Hipoma jo je objela neznanega tegoba. Sama sebi se je začudila, ker ni vedela odkod to občutje in prisiljeno se je zasmejala:

»Kaj mi je vendar? Kakšna pa sem? Tako čudna postajam, kakor bi se nečesa bala?«

Dospela je globlje v sotesko in se počasi bližala mlinu. Nič se ji ni mudilo, kakor bi bila stila, da jo doma čaka nesreča.

Tedaj sta se nenadoma pojavili pred njo črni sestri. Agata ni opazila njihovih postav, saj se je že mračilo in njuni bliji sta se čudno prelivali v večerno temino.

Gospodinja je hotela dalje, pa se je naglo ustavila, se prišla za glavo in zaskrbljeno vzdihnila:

»Moj Bog, kaj mi je vendar? Sapa mi zastaja, dušiti me je zelo. Kaj vendar to pomeni, saj sem bila vedno zdrava in nikoli še nisem bolehalala!«

Pospešila je korak, se nato trepetaje ustavila in zabuljala pred se čuteča hipna utrujenost.

Nad njo se je mirno nagnila močna senca, da se je mlinarica kar sključila in prišla za srce, ki ji je vedno nemirne utripalo. Plašno je zajecljala:

»Sama ne vem, kaj se godi z menoj? Nekaj strahotnega me običa, se mi vsiljuje in mi pro-

PODOMOVINI

Volitve na Horca

V nedeljo, dne 1. maja, bodo po dolgem času spet izkrajši svobodne volitve v občinsko upravo. Prejšnja orizanska uprava je bila rudi več merodajnosti od banske uprave odstavljena. Tudi upravno sodišče v Celju je ugotovilo resnične nezadostnosti in je pristojno odstavljencev gladijo razvrgnil. Krajevna organizacija JRZ je postavila za volitve jako posredno listo z vodilcem g. Gregorijem Repanikom. Na listi je močno zastopano naše zavedno delavstvo, ki ima na listi drugo mesto, to je bodočega podžupana. To je lista političnih in nekdanjih predstavnih občanov. Na njej so se zbrali vsi, ki so pristali voditelja slovenskega naroda dr. Antona Korovca. Lista ima še s samimi predlagatelji zagotovljeno večino. Večina je pa še prepomoželi ovisen politični štab v nedeljo v Grobčah, na katerem je govoril ministar dr. Krek in dr. D. Zvonkovič. Na nasprotni listi so zbrani lastniški in orizanski pristavi, ki so bili opora prejšnjemu predstavnemu režimu. Kakor je bil osvojen predstojnik, tako je osvojen tudi nasprotna lista. Za svoj se skrivajo skoro vse tovarne, v katerih delajo naši občani. Tudi s tega stališča je potem nemarno, da odda zavedno delavstvo svoje glasove svoji, tj. Repanikovi listi. Bog živi vse politične, zavedne in nekdanje vednoznane tudi preganjane občane. V nedeljo se znajdemo na Repanikovi listi!

Kako se polovci politično uveljavljajo

Po krepkem porazu JNS kliče pri obč. volitvah v Ribnici ta ne more našti miru in tolažbe. Ker nima ne idejnega orožja, ne zaupanja ljudstva, se je začela posluževati polen in kamenja. Ze velikonočni ponedeljek ob dveh zjutraj so navalili na hišo g. župana Oniča s kamenjem. Točno po osmih dneh so kulturnosocijski drugič ponotni napadli hišo g. župana in jo med buranskim krikom s kamenjem in po eni naravnost opustili. Pobilih je bilo okrog 20 šip, sobe polne kamenja, pred hišo kamenja in polen kot po razbojniški bitki. Družina g. župana se je v strahu umaknila pod streho. Ob dveh zjutraj je bilo kulturno delo končano.

dira v telo. Takena boleštnega prišika še nikoli nisem čutila. Strah mi leze do kosteh in čutila ga kako počasi in mrgoliče sila globlje in globlje.

Nato je ozabila z grozo, da s rase pod pezdahno ulico, ki ga doslej ni imela. Sotrna je vzdihnila:

»Ali nisem več nekdanje krepka pečovska gospodinja? Mar nisem bila vedno zdrava, žilovita in čvrsta ter naučena med vsemu pečovskimi ženskami, nisem se bala nobenega dela ne truda. Čemu zdaj to kromolno občutje?»

Kuga se je zasmejala tenko, piskajoče, prodano, kakor bi mlinarici pošpisala ostru šivanko globoko prav do srca in Agata jo je dobro slišala, ko je dahnila:

»Zdaj si bolna, zdaj moraš iti, kajti moja žrtev si poslala in ni ti rešitve!»

»Kam naj grem? Tu sem doma, tu naj ostane!»

»Moja sestra smrt te povedel! V vesolje splavaj v večnost. Ona je kraljica miru in pokoja, vladarica med življenjem in večnostjo, rešiteljica vseh bednih in trdnih. Pojdiš in se spočiješ, saj vedno delaš in brez oddiha. Zdaj boš rešena, duša ti bo zasenjala večni mir in pokoji!»

Minarica je zastokala kakor še nikoli:

»Ne morem! Bodi uslišana tudi jaz sem bilaf Bezač se mi je smilil, da zdaj vem, da mi usmiljenje prinaša smrt! Ne prosim za sebe naj bo že danes ali jutri toda dva otroka imam, kaj bo z njima?»

»Ne pregrisi se, da še tehi ne poščem in ne rešim!»

Pečovska gospodinja se je še bolj prestrašila in pogledala zbegana kvišku, hoteča se ozreti zagonetni ženski v njen strahotni obraz. Da je stala sama na dvorišču in se pogovarjala. Nikogar ni bilo v bližini in zavedla se je, da je kretno bledla.

Oddahnla se je nekoliko, za časek olajšana. Za jo je spet slišala neusmiljena notranja bo-

Razburjenje je nastlo od trenutka do trenutka, rasti ker je bil naslednji dan sencaj v Ribnici.

Takoj v ponedeljek se je pripeljal v Ribnico zastopnik banovine, da osebno vodi preiskavo. Banskil odposlanec dr. Otrin je takoj začel s preiskavo in zasliševanjem, ki je trajalo do ure. Zaslišanih je bilo 20—30 priš in krivcev. Devet od teh so odvedli v sodniške zapore, kjer so bili tudi sodno zaslišani na kar so bili izpuščeni na svobodo, spiti pa so se odstopili državemu tožilstvu.

Cele dni in večere so se zbirale gručice po trgu, rasti pred sodiščem in občinskim domom, kjer se je vršilo zasliševanje. Nekateri so kar arogantno zahtevali, da se aretiranci izpuste iz zaporov, če predno so bili zaslišani, dasi je aretirancem ni dalo godilo, saj so jim prijatelji donajali množino salam in štruc, v katere so zavijali bujskajoča pišma. Ščuvanje se je torej tudi v tej smeri nadaljevalo. Vemo, da ti aretiranci niso glavni krivci, ker ti so storihi le, kar im je bilo naročeno in za kar so bili napojeni. Glavni krivci, ki so po zmanjofarski okrožnici nemir povzročili, so se lupo skrivili najprejkratne žrtve pa naj nosijo posledice. Junastvo to ni!

Le krepkim policijskim odredbam, da morajo biti gostilne do preklica in šestih zvečer zaprte, treznosti ter miroljubnosti naših ljudi ter poostreni straži oročnikov se je zahvaliti, da se je vpostavil zopet red.

Bogoljub

najboljši in najlepše opremljeni nabožni mesečnik v naši državi. Ima vedno lepe slike v bakrotisku. Pišite, da ga Vam pošljejo na ogled. Naslov: »Bogoljub«, Ljubljana, Jugoslov. tiskarna.

lečina napadla jo je divja žej in naslednji hip je pričela močno krljaveti iz nosa.

Zelega je v hišo, da bi poklicala kakega človeka, ki bi ji pomagal, ker prav takrat ni bilo nikogar na dvoru.

Tedaj se ji je zavrtelo v glavi, stisnila jo je strahovita vročina, kakor bi ji hotela v krakem nihu izžeti vse sokove iz telesa.

Niž več ni mogla vzdržati. Bolno je kričnila, zasukala se je kakor sproženo vrelence in se zgrudila na tla.

Iz ojarne je priteknel ohar, ki je našel gospodnjo na tleh. Ko je opozil okoli njenih ušes vse like črne lise in videl kako so ji oči blazno virele in ustla jecljaje prosila vode, se je takoj spomnil na neusmiljeno morilko kugo, o kateri je že čul, da razsaja po okolici.

Peter je prinesel vode in poklical gospodarja. Nista se bala boleznj, ker sta bila preveč prepričana o svojem zdravju, saj nista poznala pugnbnih klif, ki jih je trosila kuga.

Skrbno sta dvignila gospodnjo in jo prenosta v ločno kamro, kjer sta ji poslala, a gospodar je odhitel v mesto po zdravnika, saj je vedel, da je bolezen nevarna.

Ko je prišel debeli zdravnik Vencelj Bambič, gugajoč se in cimenoč, je ves neokreten takoj v eni sapi ugotovil kugo ter se razžulil:

»Kako morete tako postopati? Ali ne poznate predpisov? Nišče od vas ne sine več nikamor iz Peči dokler nevarnost ne minef! Ljudje ste res nepreviđni!»

Ukazal je prinesli apno in napackali čez vhodna vrata velik kriz, da bi vsak prihajal takoj vedel, da vlada ljud morilka kuga in bi se izognil hiše. Nato se je zasukal in jo urno popihal kakor bi se za njim podiral svet.

Pečovski je stal na pragu kamre, kjer je ležalo truplo njegove žene. Skozzi ozko okno je sijala močna dnevna luč in se spajala s sijajem lučk, ki so gorele ob krsti ranike. Nemirni plameci so

Lesni delavci se organizirajo

Lesni delavci so izmed vseh strok delavskega stanu najbolj potrebni pomoči in socialne zaštite. Zelo trpko je njihovo življenje in njihova borba za obstanek. Ta boj proti izkorištanju in zapostavljanju je težak in tudi zato, ker največkrat delavstvo ni kos nalogi, ki mu jo nalaga življenje, ponedec sam nikoli ne more biti protitež napram delodajalcu, če se za svoje pravice bori sam, posamič. Mase delavstva, katere je beda in brezposelnost prignala do vrhunca revščine, se kakor utopljeni prijemljejo slamanate bilke, da dobe kako zaposlitev. Ne vprašujejo se ti proletarij, kakšni so delovni pogoji, plače itd. Samo, da imajo kaj jesti! Zaradi te skromnosti življenjski standard zaposlenih delavcev stalno pada.

V vsej Sloveniji je 5585 zaposlenih delavcev v lesnih obratih. Ali ni to ogromna armada delavskih trpinov? Ta armada je danes brez prave zaštite, brez organizacije. Zato bo lesno delavstvo hvalečno Zvezi združenih delavcev, da je začela poleg drugih strok delavstva organizirati tudi lesne delavce.

V nedeljo, 19. aprila se je vrnil že prvi tak ustanovni občni zbor skupine lesnega delavstva v Soteski. Občni zbor je potekel v tako lepem razpoloženju in navdušenju za kat. delavsko strokovno organizacijo. Zvezo združenih delavcev, da je bilo vesenje gledati to zanimanje in smisel za organizacijo, ki so ga pokazali prav vsi navzoči člani podružnice, ki jih je bilo 55. Po poročilu predsednika obinega zbora tov. Zajca je predsednik centrale tov. Jonke Jože občni zbor topiko pozdravil. Pri citanju pravil je tov. Preželj iz Ljubljane napravil krajše predavanje o organizaciji. Nato sta Preželj Franc in strokovni tajnik Grošel vsak v polurnem govoru delavstvo navdušila za organizacijo. Oba govornika so delavci z izrednim zanimanjem poslušali in govornikoma bili hvaležni za iskrene in odkrite besede in vprašanj, katera so začeli razni ljudje z lastnim in nergoškim bujskanjem spravljati v nejasnost. Pri volitvah je bil izvoljen tov. Franc Zajc za predsednika z ostalimi 6 odborotki. Po določitvi članarize in glasila se je pri slučajnostih razvila živahna debata o delavskih ustanovah, posebno o Okrožnem uradu, in o nalogah, katere ima izvršiti izvoljeni odbor. Po skoro tri ure trajajočem zboru je predsednik zaključil ustanovni občni zbor s pozivom, da člani odbora v vsem podpirajo in vedno delajo za interese organizacije.

mogotni in oživljah poleze na nakaženem obrazu mrtve gospodinje. Sence so lavale okoli, se risale preko krste, se začelavale k vratom in spol mirno obstale, kakor bi čakele, da se jim odpro, hoteče uiti iz te tesnobe.

V črni obleki je ležala na porah pečovska Agata, ki je še pred dovi hodila okoli, se veselila življenja in volino prenašala svoje težave in sibi. Zdaj je vse nepričakovano odložila in umrla, samo truplo je še tu ležalo in čakalo na grobarje.

Kako hitro se je vse zgodilo! Mož si še vedno ni bil na jasnem, da je vse bridka resnica. Kadar se je ozrl v svojo raniko, mu je trenulo vznikla misel, da Agata ni mrtva, da ne more biti mrtva, da se bo pravkar dvignila iz krste, si popravila krilo in odhitela po svojih dnevnih opravkih, saj si je ni mogel predstavljati brez dela in zdelo se mu je, da jo je zdaj šele prvič videl tako počivajočo in mirno, ker je sicer tudi pri porodih vedno morala delati ne z rokama, toda z umom saj so dekle vedno prihajale in jo povpraševale, kar je bilo treba.

Podprpitrte oči so skozzi trepalnice strmele v Pečovskega in bilo mu je, da ga povprašujejo, zakaj prihaja semkaj, kaj sploh želi in čemu moti ženo v njenem pokoju, ki ga je tako potrebna, saj on, človek iz življenja ni več njen od ker je prestopila prag živih in je postala svetu daljna in tuja, kakor bi nikoli ne živela, saj se je že poglabila v skrivnostni smrti in njena duša se je že zazrla v listo večno lajno ter se mu bo približala šele tedaj, ko bo tudi sam umrl.

Gospodar je stal skrušen na pragu, bled in mrk je nalikoval belemu kipu. Dočasi je premikal osinele usnice in skušal šepetaje moliti, a ustla je imel suha in ožgana, da je kar čutil nekaj boleštno mučnega, ko jih je premikal. Bil je duševno napel in tako truden, da se je sam bal, da mora slednji hip kloniti in se zrušiti pod težo zadnjih dni.

(Dalje.)

Iz raznih krajev

Jana pri Mavčičah. Na veliko soboto popoldne, ko je zvonilo k prazniku, je vozil neki avto skozi našo vas proti Kranju. Doma pred hišo je šel čez cesto 76 letni posestnik Jožef Novak, ki vsled istočasnega zvonceja ni opazil, da se mu bliža od zadaj avto. Avto ga je podel na tla in hudo poškodoval. Takoj so poslali po zdravnika v Kranj, ki je ugotovil, da ima zlomljenih več kosti in hude notranje poškodbe, vsled katerih je na belo nedeljo umrl. Mož je bil znana osebnost. Bil je zelo izobražen. V mladosti je hodil tudi v gimnazijo v Kranj in dovršil tudi nekaj razredov. Veliko je pomagal ljudem zlasti v Avstriji, ko je bilo treba toimačih nemški jezik. Tudi župan bivše občine Mavčiče je bil 9 let. Po vojski se je zavzemal pa za kmetijsko stranko. Zato je bil znan iz raznih shodov, na katerih je nastopal. V zadnjih letih politično ni več deloval. Od časopisov je bil nedeljski »Slovenec« njegov redni gost. Bleg mu spomin!

Ljopglav. — Se so stari ljudje na svetu. Na Panchah živi mož, ki sam pravi, da je 88 let star, piše se Anton Ferjan. reče pa se »Korbarjev oče«. — Dešemo o njem zato, ker je bil in je še zdaj dober krščanski mož, pa mu je Bog dal tako zdravje, da pride še zdaj peš v Smarje. — Koč član III. reda zelo rad poslušajo zgodbe o življenju sv. Frančiška. V šolo ni hodil nikoli.

pa le bere sv. mašo iz knjižice, naučili so ga gospod »Maks«. Vojak ni bil, so rekli na naboru, naj gre še domov kruh jest. Zdrav je bil vedno, živi še vedno rad. Tako se mu lepo zdi na svetu, kar se da, to je izjavil oče. Se veliko lepega bi se dalo napisati, saj so besede tako izvirne, a zaradi prostora naj končamo ter želimo očetu, naj dočaka 100 let, potem pa sveta nebesa! —

Preska pri Medvodah. V nedeljo, dne 26. apr. združaj je po dolgi in zelo hudi bolezni umrl g. Župan Jože Susteršič na Seničici. Bil je 26 let župan občine Medvode. Politično ni bil naš somišljenik, a je bil nepristranski in poštenjak skoz in skoz. Bil je odločno krščanski in je vestno izpolnjeval svoje

Koža, navajena na zimo, zahteva v žarkem pomladanskem soncu NIVEA CREMO

NIVEA-CREME

Jugosl. P. Betersdorf & Co., d. s o. j., Maribor

verske dolžnosti, bil je zelo radodaren, daroval je red za cerkev. Ikal je zdravia v Leonišču, a je bilo vse zastonj. Proti raku ni pomoči. Kako je bil spoštolvan, je pričal njegov pogreb v torek, dne 28. aprila.

Šinkovtura. Gasilska četa je napravila prvi požarni rezervar v Kosezah. Ta rezervar naj bi vzpodbudil druge okoliške vasi, ki so jih ravno tako potrebne kakor omenjena vas. Gasilski četi, latom in posestnikom, ki so ali denarno ali z delom pripomogli k temu rezervoarju, se najlepše zahvaljujemo. — Krajevna organizacija JRZ je tudi pri nas močno razširjena. Vpisanih je tri četrtine volilcev v stranko. Zaupamo stranki in voditelju dr. Koroščen. — Sadna letina kaže letos prav lepo. Vse je v cvetju. Če ne bo pritiskil mraz, bo v jeseni zadosti sadja. — Živinorejska zadruga namerava napraviti voz za prevažanje živine, kar je za naš kraj zelo velikega pomena, ker smo tako oddaljeni od sejmov in krajev, kamor dostavljamo živino.

Češnjica pri Podnarju. Preteklo soboto smo spremlili na domače pokopališče mladega fanta Janeza Kemperle. Kratek zavratna bolezen je srla mlado življenje. Pokojni Janez je bil zelo dober fant, za vse dobro brž pripravljen, priden in pošten, kakor malokdo. Še preteklo nedeljo je po domačih vaseh nabiral z drugimi fanti denar za popravo češnjevske cerkve. Sam je to misel sprožil in sam se je lotil neprijetnega dela. Bil je vselej vesel, do vsakogar dober in zato se je ljudem

fako priljubil, da kar nismo mogli razumeti in verjeti, da je res umrl. Pogreb je bil ganljiv. Od vseh strani so prišli ljudje, fantje, njegovi tovariši so mu zapeli dve žalostni, pogrebni obred pa je izvršil g. župnik ob asistenci p. Bonaventure Resmana z Brezji. Janeza smo položili v grob, njegovi domači in vsi drugi se pa tolažimo, da je njegova duša pri Bogu, v nebesih, kjer prosa za nas, da bi srečno hodili za njim in skoraj prišli k njemu in k Bogu.

Iz naših društev

Brezje. Kat. prosv. društvo bo priredilo v nedeljo, 3. maja ob 3 veseloigro »Burka o jezičnem dohtarju«. Prijatelji veseliga smeha so prisrčno vabljeni!

Hrušica pri Ljubljani. Prosvetno društvo priredi 6. prosvetni večer v nedeljo, 3. maja ob 7. G. prof. Janko Mlakar bo predaval ob skiptičnih slikah o izletu na ognjenika Vezuv in Etno. — Vabljivi vsi člani in prijatelji!

Brdo. Fantovski odsek kat. prosvetnega društva uprizori dne 3. maja 1936 ob 3 pop. v društveni dvorani žaloigro v petih dejanjih »Garcia Mereno«. Vljudno vabljeno!

V vsako hišo »Domoljuba«!

Ugašajoče sonce

(Prevédel Vinko Lovšin.)

(Nadaljevanje.)

»Bogovi? Prebivalci Olimpa me bodo sprejeli z odprtimi rokami, srečni, da so dobili veseliga tovariša. Učil jih bom, kako je treba uživati ambrozijo in nektar in pokazali mi bodo za to najlepše deklince, ker z boginjami nočem imeti posla. Nič ne skrbi zaradi bogov; jaz bom že opravil z njimi, ako me boš dal po smrti pristeti med nje, kar mi kot dober brat gotovo ne boš odkrél. Z Bakhom in Amorjem bom go-tovo kmalu v temnem prijateljstvu.«

Starejši brat se je hotel izogniti nadaljnim sličnim odgovorom in se je na videz spustil v je njegove šale in rekel: »Prejmo se to zgodi, se boš pokoril za ostanke svojega zdravja. Saj vendar vidno venaš.«

»Ali ti mar cveteš? Kdo pa pije vsaki dan strašne soke različnih zelišč? Kdo uporablja mrzle kopeli? Kdo tarina nad neprestanim glavobolom? Kdo ima glas bolne ženske in nosi na obrazu poteze razuzdanih lahkoživcev? Med nama ni nobene razlike. Ti delaš preveč, jaz uživam preveč. Ti prečuješ noči nad dolgočasnimi knjigami, jaz v veseli družbi. Različni so vzroki, a posledice so končno iste. Tvoji lasje so podobni mojim prezgodaj osivelim, ti ravno tako venaš kot jaz. Razlika je samo v tem, da uživam jaz med življenja, ti pa pelin življenja!«

»Brat, je mehko odgovoril Mark Avrelj, »ti zapravljáš ogromne vsote v uespametni razsipnosti, državo pa ogroža lakota in vojška. Ali mar ne veš, da rimsko ljudstvo gladuje?«

»Tudaj odpri žitnice!« ga je nevoljno zavrnil Lucij.

»Te so prazneli.«

»Potem pa pošlji ladje v Egipt!«

»V Egiptu je slaba žetev.«

»Potem jih pa pošlji v Španijo in Britanijo. — kamor hočeš, mene pa pusti v miru.«

»V germanskih gozdovih se zbira nevihta.«

Lucij Ver je zazdehal, potem je pa rekel nevoljno.

»Potem pa pošlji tja legije, kohorte, centurije, žene, otroke, kurkoli hočeš, samo mene pusti v miru. Ti vedno zasleduješ moje stopnje, jaz se pa za tvoje niti ne zmenim! Čeprav imam pravico deliti s teboj oblast, ti puščam vladanje nedeljeno in se ne vmešavam v državne posle. Če pa bi rada tvoja šolska narava kaj poboljšala in poučila, začni pri svoji ženi Favstini in njenem ljubljenuem sinčku Komodul Zaren, lepega vladarja pripravljáš za Rim!«

Mark Avrelj je povsíl glavo; Lucij Ver je odprl najbolj bolečo rano njegovega srca.

»O Lucije! je rekel s tišjim glasom in se je tako tiho odstranil kot je bil prišel.

»Ti si sam hotel!« je mrmral Lucij za njim.

Popustljivost pri razsipnosti njegove žene in neslanost njegovega sina je bil temen madež na sicer čisti vesti Marka Avrelija. On je dobro vedel o Favstininem slabem življenju in poznal nebrzdano divjost Komodovo. Toda Favstina je imela ogromno premoženje, Rim pa ni ljubil siromašnih vladarjev. Komod bi se bil morda tudi vnesel pod vplivom plemenitih in izobraženih učiteljev. Kajti Mark Avrelj je poklical v Rim zunaj najslavnejše gramatike in filozofe in mu dal samo spoštovane učitelje. Saj celo živali postanejo krutkeješe pod vplivom človeškega ravnanja z njimi. Tako se je tolažil skrbni polni mož in oče.

Tudi sedaj, ko je brezobzirnost njegovega sovladarja tako globoko ranila njegovo sree, je je preudaril Mark Avrelj zopet vse iznova. On je bil v prvi vrsti Rimljan in vladar. Vsled državne blaginje je moral vse osebne težave čestno prenašati. Kajti državnemu glavarju je predvsem veljal znani rek: Salus Reipublice

suprema lex esto — Državna blaginja je najvišji zakon!

Komod naj postane njegov naslednik. Se je nosil bodoči imperator zlato buho na vratu, — krogličico za igranje otroka, ko ga je njegov oče v taboru pretorijancev po stari navadi dvignil v zrak in ga pokazal zbrani vojski, na kar so vojaki oklicali dečka za cesarja, za prestolonaslednika. Odtakrat je preteklo nekaj let. Iz lepega otroka je postal samoglav in zloben deček, ki je kazal lastnosti Nerona in Kalgule. Ruval se je z gladijatorji, se sprijaznil v cirkusu z vozniki, grdo ravnal s slabejšimi in sovražil močnejše ali spretnejše. Zastonj ga je oče izročil pametnim in plemenitim učiteljem. Komod je tolkel in grizel filozofe, jih mučil z zbadanjem, z iglami in zasramoval svoje učitelje.

Ali je imel Mark Avrelj pravico vsiliti Rimu tirana? Ker je bil poznavalec človeške narave, zato je dobro vedel, v kaj se bo razvil nekoč deček Komod. Zgodovina države je bila že tolikrat oskranjena od tiranov!..

S povereno glavo je stopal cesar po temnem mirtinem drevoredu; mučile so ga najtežje slutnje. V njegovih notranjosti je divjal boj med rimskim domoljubom, vestnim vladarjem in ljubečim očetom... Imel je namreč pravico poainovljati. Lahko bi odstranil svojega lastnega sina s prestola in si vzel kakega drugega plemiča za naslednika, na katerega lahko prenese rodoljubno ime. On sam je bil tudi posinoveljca od Antonina, ki je prežrl svojega lastnega sorodnika.

Pred Antoninovo soho je Mark Avrelj obstal. Naslonil je svoje razbeljeno čelo na mrzli marmor in tiho govoril:

»Razsvetli moj razum, ti sveta senca mojega prednika, ki si me vzel za svojega sina, da bom vedel, kaj mi je storiti. Ali naj izključimo svojega lastnega sina...«

Z občinske deske

Vzdrževanje narodnih šol. Po členu 41. finančnega zakona za proračunsko leto 1936-37 je predvideno, da se prenese vzdrževanje narodnih šol s podeželskih občin na banovinske samouprave. Tozadevno uredba o prenosu vzdrževanja narodnih šol s podeželskih občin na banovinske samouprave bi moralo izdati ministristvo prosvete in ministristvo za finance v soglasju s ministrskim svetom. Ker pa ta uredba še ni izdana, proračunsko leto pa se že od 1. aprila dalje izvaja, je sedaj prosvetno ministristvo odredilo, da je v proračunskem letu 1936-37 glede vzdrževanja narodnih šol postopati, kakor je to določeno v zakonu o narodnih šolah, t. j. da upravne občine vneso odobrene proračune narodnih šol v svoje občinske proračune za l. 1936-37. — Edino ozir. največje upanje naših občinskih uprav, ki so upale, da bodo s prenosom vzdrževanja šol po banovini vsaj nekoliko mogle uravnotežiti svoje gospodarstvo, je s tem splavalo po vodi.

Spremembe pri banovinskih taksah na plesne prireditve in taksah za podaljšanje policijske ure. V Služb. listu kr. ban. uprave v Lj. z dne 1. aprila t. l. sta bila objavljena pravilnik glede banovinskega proračuna drav. banovine za 1936-37 in pravilnik glede proračuna izrednih izdatkov in dohodkov »bednostnega sklada« drav. banovine za 1936-37. V smislu določil omenjenih pravilnikov morajo občine v proračunskem letu 1936-37 (od 1. apr. dalje) pobirati takse v znesku Din 300 za vsako javno plesno prireditev, in sicer vse občine z nad 4000 prebivalci (doslej z nad 5000 prebivalci). Šolske ustanove niso po novem proračunu več oproščene takse na plesne prireditve, kar je čisto prav. — Takse v znesku Din 100 za podaljšanje policijske ure se plačuje odslej tudi v občinah z nad 4000 prebivalci (doslej z nad 5000 prebivalci). Za podaljšanje policijske ure čez 2. uro zjutraj se po novem plačuje vedno dvojna taksa. Pri podaljšanju policijske ure čez 2. uro zjutraj se pobira dvojna taksa, četudi je že plačana taksa za plesno prireditev.

Občine in zakonodaja. Današnji čas in razmere zahtevajo od naših občinskih funkcionarjev, predvsem od župana in tajnika vsestransko poznavanje ne le podrobnosti v občinski politiki — morali bi bili koncem koncev še advokati, ki bi poznali vse zakone in uredbе, ki zadevajo občino, občane, njih dolžnosti in pravice do države oziroma države do občine in občanov. Ker je pa pri današnji zakonodaji, pogostem menjavanju in novih zakonih to skoro nemogoče, bo vsem gotovo ustrezno, ako nevedemo naslove onih zakonov in pripomočkov, kateri pridejo v poštev pri upravi občine: **Za občinske volitve** — tobesega zakon o volilnih imenikih, Zakon o občinah, Uredba o sestavi kandidatskih list 5 Din; **Zakon o društvih, shodih in posveilih** z izpremembami in dopolnitvami 6 Din; **Pravilnik o finančnem poslovanju v občinah** 16 Din; **Priročnik za občinsko računovodstvo in blagajniško službo**, priredil France Goršič 15 Din; **Navodila oglednikom klavnih živali, mesa in ostalih živil živalskega izvora**, spisal živozdravnik Hugon Turk 18 Din; **Zakon o nadzorstvu nad živali** — Zakon o kontroli zdravih biološkega izvoda 350 Din; **Pravilnik o natančnejših določilih za izvrševanje zakona o nadzorstvu nad živali** 5 Din; **Naredba o mliško-preglednem redu** — Navodila za mliškega preglednika 5 Din; **Zakon o narodnih šolah** 15 Din; **Zakon o državnih in samoupravnih cestah** — Pravilnik za trasiranje in sestavljanje projektov za državne ceste, Uredba o vzdrževanju državnih cest, mostov in propustov, o zaščiti javnih cest in potov ter varnosti prometa na njih, o službenem razmerju cestnih nadzornikov in njih prejemkih ter cestorjcev. Ceste v ljubljanski in mariborski oblasti, ki jih je smatrali za ceste I. in II. razreda 20 Din; **Zakon o pospeševanju kmetijstva, o vinu, o zatiranju bolezni in škodljivcev kulturnih rastlin, gozdih, o pospeševanju živinoreje itd.** 25 Din; **Zakon o odvratanju živalskih kužnih bolezni.** Pravilnik o cepitvju živali zaradi odvratanja, zdravljenja in spoznavanja živalskih kužnih bolezni itd. 20 Din; **Zakon o lovu** 7 Din; **Zakon o zemljiškem katastru** 12 Din; **Zakon o zemljiških knjigah** itd. 36 Din; **Zakon o ustroju vojske in mornarice** — Vojaški kazenski zakonik kraljevine Jugoslavije 50 Din; **Gradbeni zakon** 8 Din; **Cestni promet** — zbirke zakonov, uredb, naredb in predpisov o zaščiti javnih cest in varnosti prometa na njih, o motornih vozilih, prijavljanju, registriranju in označevanju vozil, o cestnem redu v mesh, avtobusnem prometu, taksah ne vo-

UNANEN
 ZAKON
 ZAKON
 ZAKON

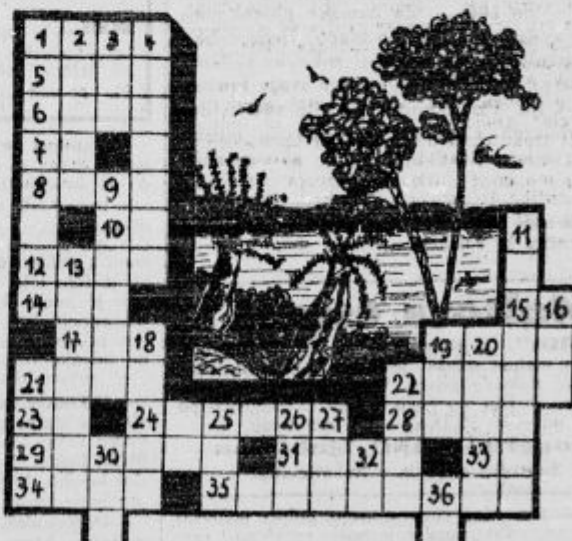
zila ter drugi za cestni promet važni predpisi 18 Din, vez. 24 Din; **Gasilstvo in požarna bramba** 24 Din; vez. 32 Din; **Novelirani kazenski zakonik za kraljevino Jugoslavijo** 42 Din, vez. 52 Din; **Zakon o fisku**, 16 Din; **Obrtni zakon**, vez. 48 Din; **Zdravstveno zakonodaja** — zakoni, uredbе in pravilnik I. in II. del po 80 Din; **Kuželj**, **Pravni svetovalec**, vezano 80 Din; **Oglar**, **Davčno-sodni-trgov.**

pisarniški priročnik, vez. 80 Din; **Sušec**, **Neposredni davki s pravilniki, uredbami in komentarjem** in zakon o davku na neozojene osebe in o davčni oprostitvi oseb z develtmi ali več otroki, vezno 160 Din; **Bežek-Regally**, **Obči državljanjski zakonik**, vezano 150 Din. — Sezname ostalih zakonov so brezplačno na razpolago. Vse te knjige ima v zalogi Jugoslovanska knjižarna v Ljubljani.

Uganke: Pomlad

Vodoravno: 1 drug izraz za vrata, 5 bodec plevel, 6 žitni izdelek, 7 vsavi predlog »od«, 8 krajši izraz mesto »lanškega leta«, 10 vzklík veselja in začudenja, 12 dajo konju v gobec, 14 otroški izraz za »strah«, 15 vsavi predlog »ob«, 17 bivša okrajšava za našo državo, 19 največja reka v Sloveniji, 21 ne mlad, 22 s mnogokrat človek, 23 vsavi zaimek »ta«, 24 del sveta, 28 drug izraz za baka, 29 slovenski izraz za denunciacijo, 21 turški prerok — pogosten izraz v turški molitvi, 33 nikalnica, 34 je v kozolecu, 35 človek, ki zataji Boga.

Navpično: 1 najbolj razširjen slovenski časopis, 2 izraz, ki tira človeka mnogokrat v obup, 3 neozdravljiva bolezen, 4 naša sosedna država, 9 pogosta bolezen pri starih ljudeh, 11 katoliški slovenski dnevnik, 16 izobežajo raz hiš ob državnih praznikih, 16 najvišji oblastnik v dravski banovini, 18 dan, 19 ne bel, 20 glavno mesto Grčije, 21 del sobne oprave, 22 drugi izraz za kip, 25 otok v Jadranskem morju blizu Sušaka, 26 otok v Jadranskem morju južno od Raba; 27 izraz, s katerim kličemo v telefon, 30 drug izraz za oče, 32 vsavi »at«, 36 pritrjevalna členica.

REŠEV UGANKE »LASTAVICA«

Navpično: 1. ovc, 2. Jugoslavija, 3. Ema, 6. os, 7. srd, 8. dan, 9. ar, 11. dim, 12. car, 14. mah, 15. doma, 17. kavka, 18. dražba, 19. Amerika, 20. komet, 22. fast 24. dama, 26. bolra, 27. milo, 34. gad, 37. li, 38. nrv.

Vodoravno: 1. ojc, 3. sum, 5. ega, 6. os, 8. da, 10. srd, 12. car, 13. dim, 15. dan, 16. mak, 18. dva, 20. kor, 21. tal, 23. Rim, 24. dom, 25. Ivan, 26. bajer, 27. mama, 28. ks, 29. požar, 30. zima, 31. ata, 32. th, 33. lg, lat, 36. stranka, 39. ia, 40. Rado.

V vsako hišo Domoljuba!

RADIO

od 30. aprila do 7. maja 1938.

Vsak dan: 12 Plošče, 12.45 Vreme, poročila, 15 Čas, 13.15 Plošče, 14 Borza, 19 Čas, vreme, poročila. — **Cetrtek, 30. aprila:** 18 Radijski orkester, 18.40 Slovensčina za Slovence, 19.30 Nacionalna ura, 20 Večer romantične glasbe, 22 Napoved časa, poročila, 22.15 Narodne pesmi. — **Petek, 1. maja:** 11 Solška ura 18 Ženska ura, 18.20 Plošče, 18.40 Delavska ura, 19.30 Nacionalna ura, 19.50 Šmarnice (prenos iz cerkve sv. Cirila in Metod), 20.30 Maju v pozdrav, 22 Napoved časa, vremenska napoved, poročila — 22.15 Vesela ura. — **Subota, 2. maja:** 18 Radijski orkester, 18.40 Pogovori s poslušalci, 19.30 Nac. ura, 19.50 Zunanji politični pregled, 20.20 Poglejmo na Dolenjsko stran, 22 Napoved časa, poročila, 22.15 Radijski jazz. — **Nedelja, 3. maja:** 8 Telovadba, 8.30 Napoved časa, poročila, 8.45 Vesela glasba, 9.40 Verski govor, 10 Prenos cerkvene glasbe, 11 Prenos mladinskega koncerta, 12.45 Napoved časa, 13 Plošče, 16 Kmetijska ura, 16.20 Fantovski odlet, 17 O ženskih poklicih, 17.15 Koncert, 19.30 Nac. ura, 19.50 Prenos šmarnice, 22.30 Akademija II. drž. gimnazije, 21.30 Radijski orkester, 22 Napoved časa, poročila, 22.15 Operna glasba. — **Ponedeljek, 4. maja:** 18 Zdravniška ura, 18.20 Plošče, 19.30 Nac. ura, 20 Koncert Brandtovega tria, 21 Pesmi o Vesni, 22 Napoved časa, poročila, 22.15 Radijski orkester. — **Torek, 5. maja:** 11 Solška ura, 18 Radijski orkester, 18.40 Filozofija združnega gospodarstva, 19.30 Nac. ura, 20 Za zabavo in oddah, 22 Napoved časa, poročila, 22.15 Radijski orkester. — **Sreda, 6. maja:** 18 Otroška ura, 18.40 Ali ste že filmali, 19.30 Nacional. ura, 20 Koncert Sahnjejevih skladb, 21.30 Radijski orkester, 22 Napoved časa, poročila, 22.15 Radijski orkester.

Za birmo

F. I. GORIČAR, LJUBLJANA
Sv. Petra cesta 29

veliko izbiro blaga za botre in birmance, tako n. pr.: sukno za fantovske obleke od Din 30.— do 75.—, za dekleke svilo od Din 12.—, krepdešine od Din 22.—, kremvolneno od Din 32.— naprej. Za moške obleke fine kamgarne od Din 80.— do 160.—. Za damske obleke najnovejše svileni in volneno blago. Dalje velika izbira ročnih torbic, nogavic, rokavic, svilenih rut in šerp, fantovskih in moških srajc, kravat, dežnikov itd. Pri nakupu nad Din 100.— dobite primeren nameček, pri nakupu moške obleke svileni kravato zastoj, ako se sklicujete na inserat v Domoljubu.

k Znižana cena knjigi Dr. B. Dragas: »Pomoč novorojenčku in dojenčku«. Knjiga stane samo 16 dinarjev.

Moštova esenca

„Mostin“. Z našo umetno esenco si lahko vsakdo z malimi stroški pripravi izbirno obstojno in zdravo domačo pijačo. Cena eni steklenici za 150 litrov 20 Din. po pošti 35 Din, 2 steklenici po pošti 55 Din. — Prodaja samo

drogerija KANC, Ljubljana
Židovska ulica in v Nebotičniku.

Modrijan. Mož stoji s svojo boljšo polovico pri ribniku. »Kako modro je božja previdnost urenila, da je ustvarila ribe mutaste.«

»In zakaj?«, vpraša ona.
»Poglej. Ribe ležejo milijone in milijone jajčec. Kakšno vplije bi bilo, če bi ribe pri vsakem jajcu kokodakale, kakor delajo naše kure.«

ALI STE ŽE PLAČALI NAROČNINO ZA
»DOMOLJUBA«?

»Domoljub« stane 38 Din za celo leto, za inozemstvo 60 Din. — Izhaja vsako sredo. — Dopise in spise sprejema uredništvo »Domoljub«. Tel. 25-41. Prostor ene drobne vrstice v inseratnem delu stane 10 Din. — Naročnino, inserate in reklamacije sprejema uprava »Domoljub«. Telefon 29-92. Izdajatelj: Dr. Gregorij Pečjak. — Urednik: Jože Košček. — Za Jugoslovansko tiskarno: Karel Čuč.

Mali oglasnik

Vaška drobna vrstica ali nje prostor velja za enkrat Din 5. Naročniki »Domoljuba« plačajo samo polovico, ako kupujejo kmetijske potrebščine ali prodajajo svoje prideleke ali iščejo poslovno oziroma obrtniki pomočnikov ali vajencev in narobe.

Pristojbina za male oglase se plačuje naprej.

Stara strešno opako

okroglo, 1000 kosov, poceni prodam. Vrečar, Saeberje 12 pri Ljubli.

Krava s teličkom, napredaj Vižmarje št. 91.

Pošteno dekle vajeno kmečkoga dela se sprejme. Naslov pove uprava Domoljuba pod števil 5930.

Dekle, pridno, pošteno in krščansko sprejemam za vsa kmečkoga dela Nastop takoj. Novak Zaloška cesta št. 98, Moste

Bib, 15 mesecev star, pingavstve pesme, rodovniški, napredaj pri Jožetu Rode Nožice-Homec p. Kamniku

Kdo mi posodi

hranilno knjižico do 30 000 Din. Izplačam v par letih v gotovini z obrestinji. Ponudbe posilati upravi Domoljuba Jesenice

Ribniški tižol, večjo množino od leta 1934 prodam. Franc Sitar, Stozice št. 7.

Dekle za vsa kmečkoga dela sprejemam takoj v službo Florjančič Izidor, Poljane 4, št. Vid nad Ljubljano.

Boğatši se boğatijo. Finančni minister Zedinjenih držav je izdal statističen pregled, ki kaže, da so se dohodki inovitih Američanov v prošlem letu pomnožili, medtem ko so se dohodki obče v državi skrčili. Celih 46 ameriških državljanov je v davčnih podatkih navedlo, da so imeli lani najmanj 1 milijon dolarjev čistih dohodkov, medtem ko je bilo leta 1932 komaj 20 takšnih oseb. Leta 1931 je imela Amerika 77 »čistih« milijonarjev, v rekordnem letu blagostanja ali kakor pravijo v letu prosperitete 1929 pa celo 513. Imen statistika ne navaja. Največji boğatši so še vedno Ford, kralj avtomobilstva, bančnik Rockefeller in Mellon.

V Louvre-muzeju v Parizu hranijo doprsni kip sloveče starorimske igralke Plautille. To je menda edine vrste kip na svetu ki ima naravne lase v obliki lasuje. Navedena stara Rimljanica nosi sedaj lasuljo, ki je prikojena današnji modi ali z umetnimi kodri.

Pogovarjali so se pri zajtrku med Londonom in jažno Afriko. Brezčična brzjavna tehnika je že daleč napredovala. Nedavno je sedela v londonskem hotelu Hydeparku trojica uglednih Angležev in se radiotelefonično pogovarjala z drugo družbo, ki je sedela pri mizi v južnoafriškem Klipienvelu. Razdalja znaša več tisoč kilometrov, kljub temu pa je bilo slišati medsebojni pogovor tako različno, kot bi se pogovarjali med dvema mizama.

Najboljše kose, garantir,

bergam. osle, orodje za obrt, okovje za stavbe, železo, cement, štedilnike, senalke, vodov. cenj. raznovrstno železnino, suhe, oji, barre, lirnet, lopice prodaja najugodnejše

A. SUŠNIK, železnina

Ljubljana, Zaloška cesta.

»Oh, možek,« je zahtela iz sebe mlada gospa, »svoj briljantni pretan sem snela s prsta iz zdaj ga ne morem najti.«

»Nič se ne razburjaj, dušica,« jo potolaži mož. »prstan je čisto na varnem v zastavljalnici.«

Manufakturo po ugodnih cenah in velikih izberi nudi državnim uradnikom tudi na obroke oblačilnica za Slovenijo, Ljubljana, Tyrševa cesta 29 (hiša Gospodarske zveze).

Do prekleta nudimo blago tudi na hranitve knjižnic članic Zadrzne zveze, Ljubljana.

Govori statistiki računajo, da je bilo od panfivke ali od začetka svetovne zgodovine rojen nekaj nad 30 bilijonov ljudi in to v vseh svetovnih delih.

Vse denarne posle,

nakup in prodajo vrednostnih papirjev (vojne škode), razne kompenzacije, pačila in terjatve pri denarjih zavodih itd. Vam izpostuje

Trg. ag. za bančne in kreditne posle

ALOJZI PLANINŠEK

Ljubljana, Beethovnova ul. 14/L, vrata 19. Tel. 35-11

Usodna pomoča. V znanem ameriškem filmskem mestu Hollywoodu je hotela neka filmska diva graditi razkošno vilo. V ta namen je kupila primerno parcelo in oddala delo svojemu arhitektu. Pomočoma pa mu je odkazala za gradnjo ne svojega kupljenega, marveč sosednje slavbišče. Lastnik tega stavbišča je mirno popršel, da je bila razkošna zgradba gotova in je nato proli igralni vložil tožbo. Igralka je tožbo kljub vsem ugovorom izgubila in je morala za novo slavbišče plačati izredno visoko vsoto.

ZDRAVJE

s pomočjo zdravilnih svojstev raznih zelišč se dobi, ako se uživa „HERSAN ČAJ“ mešanica posebnih zdravilnih zelišč po sestavi zdravnika R. W. Pearsona, šef-zdravnika v Bengaliji (Angleška Indija).

Po večletnih izkušnjah je neovrgljivo dokazana velika vrednost „HERSAN ČAJA“ in to z nedvomnim uspehom pri obolenjih zaradi pospanjenja žil, pritiska krvi, pri ženskih boleznih, pri menstruaciji (menjanju mesečnega perila), migreni, revmatizmu, obolenju obisti, jeter, motnjah v ledvicah, zastrupljenju, zapeki, protinu (gihtu), črevesnih boleznih, hemoroidih, zgagi in pri čezmernem odebelenju.

„Hersan čaj“ se dobiva v vseh lekarnah. Poučno knjižico in vzorec Vam pošlje zastoj.

„RADIOSAN“, Zagreb, Duktjaninova 1

Reg. št. 14001 z dne 6. VI. 1935

»Moj obraz je izkaznica,« se pošali železniški uradnik znanemu vlakovodji, ko mu hoče predpiniti vozni listek.

»Prav,« odvrne ta, »nastavi todaž lice.«